

SPRAWOZDANIE

**z działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy
Społecznej w Legnicy w roku 2013**

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Legnicy

59-220 Legnica, ul. Poselska 13

tel. 076/7221800 fax 076/7221831

e-mail: mopslegnica@interia.pl

<http://www.mops.lca.pl>

Spis treści

INFORMACJE OGÓLNE	4
BUDŻET MOPS	5
SPRZĘT KOMPUTEROWY I OPROGRAMOWANIE.....	15
KADRA MOPS	17
POSTĘPOWANIA KONTROLNE	19
ZAMÓWIENIA PUBLICZNE PRZEPROWADZONE PRZEZ MOPS.....	21
DOFINANSOWANIE ZE ŚRODKÓW UNII EUROPEJSKIEJ - Projekt systemowy „WYKORZYSTAJ SZANSE, ZDOBĄDŹ ZATRUDNIENIE”	24
PRACA SOCJALNA	26
PRACOWNICY SOCJALNI	26
DOSTĘP DO ŚWIADCZEŃ OPIEKI ZDROWOTNEJ	29
WSPIERANIE RODZINY	30
ŚWIADCZENIA WYNIKAJĄCE Z USTAWY O POMOCY SPOŁECZNEJ	31
ZESTAWIENIE FORM POMOCY W LATACH 2010 – 2013.....	32
ZASIŁKI STAŁE	33
ZASIŁKI OKRESOWE	34
ZASIŁKI CELOWE.....	36
USŁUGI OPIEKUŃCZE	37
SPECJALISTYCZNE USŁUGI OPIEKUŃCZE	38
PROGRAM RZĄDOWY „Pomoc Państwa w Zakresie Dożywiania”.....	39
OPIEKUNOWIE PRAWNI	39
POMOC INSTYTUCJONALNA	40
DOM POMOCY SPOŁECZNEJ DLA DOROSŁYCH.....	43
DOM POMOCY SPOŁECZNEJ DLA DZIECI.....	45
DOM DZIENNEGO POBYTU	49
NOCLEGOWNIA i Punkt Opieki nad Matką i Dzieckiem	49
ŻŁOBKI	52

PIECZA ZASTĘPCZA	54
RODZINNY DOM DZIECKA	60
ODDZIAŁ – OŚRODEK INTERWENCJI KRYZYSOWEJ	62
OŚRODEK POMOCY TERAPEUTYCZNEJ DLA DZIECI I MŁODZIEŻY.....	65
DODATKI MIESZKANIOWE.....	68
ŚWIADCZENIA RODZINNE.....	71
ŚWIADCZENIA Z FUNDUSZU ALIMENTACYJNEGO	77
ZAKOŃCZENIE.....	80

INFORMACJE OGÓLNE

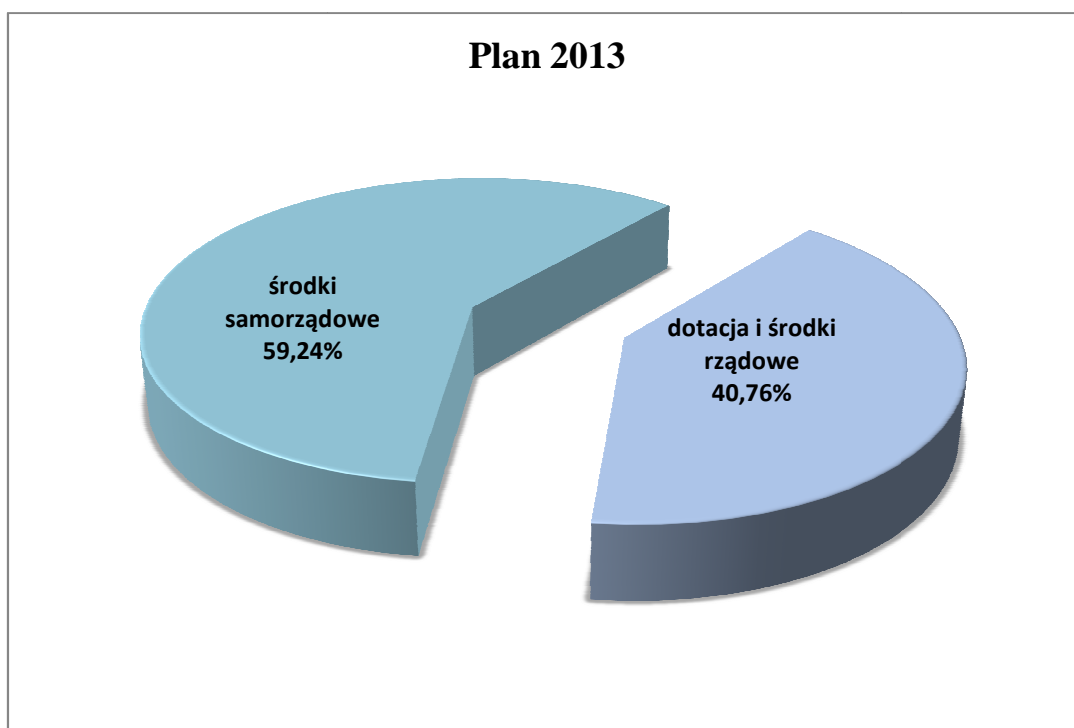
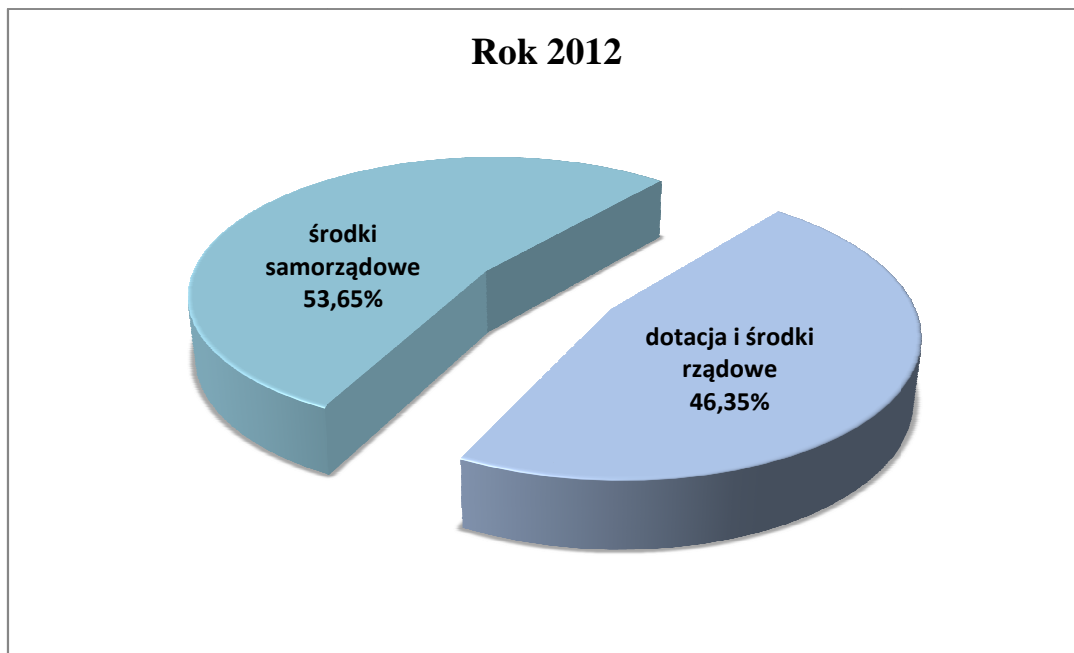
Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Legnicy działa na mocy uchwały Miejskiej Rady Narodowej w Legnicy Nr XIV/75/90 z 25 kwietnia 1990 r. w sprawie utworzenia Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, stosownie do ustawy z 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tekst jednolity Dz. U. z 2013 r., poz. 182). Zgodnie z artykułami 17 i 20 w/w ustawy w mieście na prawach powiatu, jakim jest Legnica, MOPS realizuje zadania ośrodka pomocy społecznej oraz powiatowego centrum pomocy rodzinie. Szczegółowe zasady funkcjonowania Ośrodka określają:

- statut Ośrodka nadany uchwałą Nr LVI/460/10 Rady Miejskiej Legnicy z dnia 26 lipca 2010 r.,
- zarządzenie Nr 12/2009 Dyrektora MOPS z dnia 12 maja 2009 r. w sprawie określenia Regulaminu wynagradzania pracowników samorządowych zatrudnionych na podstawie umowy o pracę w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Legnicy,
- regulamin organizacyjny MOPS ustalony zarządzeniem Nr 4/2007 Dyrektora MOPS z dnia 31 stycznia 2007 r. ze zmianami,
- regulamin pracy MOPS ustalony postanowieniem Nr 31/2013 Dyrektora MOPS z dnia 18 października 2013 r. ze zmianami,
- zarządzenie Nr 13/2003 Dyrektora MOPS z dnia 29 maja 2003 r. w sprawie ustalenia instrukcji kancelaryjnej, instrukcji w sprawie zasad i trybu działania składnicy akt oraz jednolitego rzeczowego wykazu akt w MOPS w Legnicy ze zmianami,
- zarządzenie Nr 16/2010 Dyrektora MOPS z dnia 18 marca 2010 r. w sprawie wprowadzenia w MOPS w Legnicy przepisów regulujących gospodarkę finansową ze zmianami.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Legnicy jest samorządową jednostką budżetową, nie posiadającą osobowości prawnej, której wydatki pokrywane są częściowo z budżetu państwa, a częściowo ze środków własnych gminy.

W 2013 r. MOPS administrował 13 obiektami, w tym 10 obiektów znajdowało się w zarządzie Ośrodka, a 3 wynajmowane były od innych instytucji, tj. Zarządu Gospodarki Mieszkaniowej i Legnickiej Spółdzielni Mieszkaniowej.

BUDŻET MOPS

WYKONANIE PLANU WYDATKÓW MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W LEGNICY ZA 2013 ROK

L.p.	Rozdział	Wyszczególnienie	Plan na 2013 rok (zł)	Wykonanie planu (zł)	Wykonanie planu (%)	Udział środków gminy (%)	Udział środków z budżetu państwa (%)	Przyczyny niewykonania planu (zł)
1	85153	Zwalczanie narkomanii	11 000,00	9 691,00	88,10	100,00		Niewykorzystano środków na bilety wstępu na kwotę 1.309 zł. Środki zostały zwrócone do UM Legnicy.
2	85154	Przeciwdziałanie alkoholizmowi	88 000,00	68 440,24	77,77	100,00		Ze względu na mniejszą ilość dzieci przebywających w placówce niezrealizowano programu „Stół, który łączy” na kwotę 4.854,76 zł. Na szkolenia pracowników wynegocjonowano niższe ceny o 6.705 zł. Środki zostały zwrócone do UM Legnicy.
3	85 156	Składka na ubezpieczenie zdrowotne oraz świadczenia dla osób nieobjętych obowiązkiem ubezpieczenia zdrowotnego	2 808,00	2 808,00	100,00		100,00	
4	85 195	Pozostała działalność - pokrycie kosztów wydania decyzji na świadczenia zdrowotne finansowanych ze środków publicznych	31 610,00	31 610,00	100,00		100,00	
5	85201	Usamodzielnianie wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych	139 169,58	129 871,93	93,32	100,00		2 pełnoletnich wychowanków dla, których zabezpieczono środki nie podjęło nauki, 6 zaprzestało nauki, a 1 pełnoletnia wychowanka placówki opiekuńczo – wychowawczej nie zgłosiła się po pomocy pieniężną na usamodzielnianie. Środki zostały zwrócone do UM w Legnicy.
6	85201	Pobyt dzieci w placówkach opiek.-wychowawczych poza miastem	1 365 549,31	1 361 254,80	99,69	100,00		Na niewykonanie planu wpłynął brak porozumienia na 4 legnickich dzieci umieszczonych w placówce opiekuńczo-wychowawczej na terenie powiatu białogardzkiego. Środki zwrócono do UM Legnicy.
7	85201	Rodzinny Dom Dziecka	177 157,00	177 157,00	100,00	100,00		
8	85202	Pobyt w domach pomocy społecznej poza miastem	3 073 484,00	3 073 484,00	100,00	100,00		

9	85202	Dom Pomocy Społecznej dla Dorosłych	2 980 173,96	2 980 173,96	100,00	87,74	12,26	
10	85202	Dom Pomocy Społecznej dla Dzieci	2 671 994,04	2 642 585,89	98,90	73,65	26,35	Nie zrealizowano jednego zadania inwestycyjnego - "Przebudowa pomieszczeń kotłowni", a drugie - "Zamknięcie klatek schodowych drzwiami przeciwpożarowymi" zrealizowano w 49,50%. Przyczyną tego było nie wywiązanie się z umowy producenta drzwi przeciwpożarowych.
11	85203	Dom Dziennego Pobytu, Noclegownia i Punkt Opieki nad Matką i Dzieckiem	2 505 554,45	2 489 265,80	99,35	99,79	0,21	W związku z utrzymaniem stawki za wyżywienie na poziomie 2012 roku niewykorzystano środków na zakup żywności. Środki zostały zwrócone do UM w Legnicy
12	85204	Rodziny zastępcze	2 442 533,58	2 245 909,98	91,95	99,42	0,58	Na niewykonanie planu wpłynęło : <ul style="list-style-type: none"> - rozwiązanie 3 rodzin zastępczych - 3 dzieci opuściło rodzinę zastępczą i powróciło do rodzin biologicznych, - 2 rodziny zastępcze i 3 dzieci dla których zabezpieczono środki wyjechały za granicę i zrezygnowały z pomocy pieniężnej, - 7 pełnoletnich wychowanków pozostających w rodzinie zastępczej zaprzestało nauki, - 8 pełnoletnich wychowanków opuściło rodzinę zastępczą - brak podpisanego porozumienia za pobyt dziecka z Legnicy w rodzinie zastępczej na terenie powiatu lubińskiego, - 1 zawodowa rodzina pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego, rozwiązała umowę z dniem 01.04.2013 r.
13	85206	Wspieranie rodziny- Ośrodek Pomocy Terapeutycznej dla Dzieci i Młodzieży	652 906,42	652 906,42	100,00	100,00		
14	85206	Wspieranie rodziny - asystent rodziny	125 078,44	125 078,44	100,00	32,35	67,65	

15	85212	Świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	22 505 196,98	22 422 472,05	99,63	1,29	98,71	Plan wykonano do wysokości wydanych decyzji. Znacznie zmniejszyła się ilość świadczeniobiorców z tytułu funduszu alimentacyjnego na nowy okres świadczeniowy. Zmniejszyła się również ilość osób kwalifikujących się do świadczeń opiekuńczych. W kilku sprawach toczą się postępowania przed organem odwoławczym I instancji a także przed sądem w sprawie ustalenia prawa do specjalnego zasiłku opiekuńczego. Środki finansowe zabezpieczone na ten cel należało zwrócić.
16	85213	Składka na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej, niektóre świadczenia rodzinne oraz za osoby uczestniczące w zajęciach w centrum integracji społecznej	350 906,00	350 906,00	100,00		100,00	
17	85214	Zasiłki i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenie społeczne - zasiłki celowe - zasiłki okresowe	5 760 363,20	5 758 990,08	99,98	34,90	65,10	W celu zachowania procentowego udziału tj. 15% środków własnych w realizacji projektu ze środków unii europejskiej, z całości planu na wypłaty zasiłków z pomocy społecznej niewykorzystano kwoty 1.373,12 zł, która przypada na zasiłki celowe stanowiące udział własny w realizacji projektu " wykorzystaj szansę zdobądź zatrudnienie".
18	85215	Dodatki mieszkaniowe	4 924 295,11	4 924 295,11	100,00	100,00		
19	85216	Zasiłki stałe	3 068 804,72	3 068 804,72	100,00	0,31	99,69	
20	85218	Projekt systemowy "Wykorzystaj szansę, zdobądź zatrudnienie" współfinansowany z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki	657 300,00	627 052,78	95,40		100,00	Przyczyną niewykonania planu jest niższy niż planowano koszt warsztatów aktywizacji społecznej, zawodowej i edukacyjnej. Środki zostały zwrócone do UM w Legnicy.
21	85219	Ośrodek Pomocy Społecznej	8 164 753,11	8 147 733,61	99,79	76,10	23,90	Niewykonanie planu wynika z niezrealizowanych w 100% zakupów inwestycyjnych. W wyniku przetargu wydatkowano niższą cenę niż planowano. Środki zwrócono do UM Legnicy.

22	85220	Jednostki specjalistycznego poradnictwa, mieszkania chronione i ośrodki interwencji kryzysowej	342 040,48	342 040,48	100,00	100,00		
23	85228	Usługi opiekuńcze, specjalistyczne usługi opiekuńcze	6 774 516,00	6 774 516,00	100,00	93,80	6,20	
24	85295	Pozostała działalność - Program wieloletni "Pomoc państwa w zakresie dożywiania"	1 089 076,00	1 089 076,00	100,00	40,50	59,50	
25	85295	Pozostała działalność - Rządowy program wspierania osób uprawnionych do świadczenia pielęgnacyjnego	370 411,00	370 411,00	100,00		100,00	
26	85295	Pozostała działalność - Prace społecznie użyteczne	22 690,00	21 333,50	94,02	100,00		Zadanie realizowano od lutego 2013 r. po zaakceptowaniu wniosku przez PUP. Nie wydatkowana kwota w wysokości 1356,50 zł wynika z rozliczenia godzin. Środki zwrócono do UM Legnica
27	85305	Żłobki	4 598 056,00	4 558 831,47	99,15	100,00		Niewykonanie planu w wysokości 39.224,53 zł przypada na: niezrealizowane w 100 % zakupy inwestycyjne, zwrot niewypłaconych odpraw emerytalnych planowanych na 2013 rok oraz niewykorzystane środki na zakup żywności spowodowane mniejszą ilością dzieci chodzących do żłobków niż planowano. Środki w wysokości 39224,53 zł zwrócono do UM Legnica.
RAZEM			74 895 427,38	74 446 700,26	99,40	53,65	46,35	

KOSZTY RODZAJOWE DZIAŁALNOŚCI MOPS W 2013 ROKU

Rozdział	Wyszczególnienie	Wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń	Wydatki rzeczowe	Wydatki inwestycyjne	Remonty	Koszty bezpośrednie	Razem
85153	Zwalczanie narkomanii					9 691,00	9 691,00
85154	Przeciwdziałanie alkoholizmowi					68 440,24	68 440,24
85156	Składka na ubezpieczenie zdrowotne oraz świadczenia dla osób nieobjętych obowiązkiem ubezpieczenia zdrowotnego					2 808,00	2 808,00
85195	Pozostała działalność - pokrycie kosztów wydania decyzji o świadczeniach zdrowotnych finansowanych ze środków publicznych	21 376,00				10 234,00	31 610,00
85201	Usamodzielnianie wychowanków					129 871,93	129 871,93
85201	Pobyty dzieci w placówkach opiek.-wychow. poza miastem					1 361 254,80	1 361 254,80
85201	Rodzinny Dom Dziecka	88 427,00				88 730,00	177 157,00
85202	Pobyty w domach pomocy społecznej poza miastem					3 073 484,00	3 073 484,00
85202	Dom Pomocy Społecznej dla Dorosłych	2 046 971,77	505 223,81	43 783,50	86 999,65	297 195,23	2 980 173,96
85202	Dom Pomocy Społecznej dla Dzieci	1 977 110,05	359 739,57	84 826,70	52 461,56	168 448,01	2 642 585,89
85203	Ośrodki Wsparcia , Dom Dziennego Pobytu, Noclegownia i Punkt Opieki nad Matką i Dzieckiem	1 369 964,22	543 397,17	74 243,69	38 177,80	463 482,92	2 489 265,80
85204	Rodziny zastępcze	136 058,67				2 109 851,31	2 245 909,98
85206	Wspieranie rodziny - Ośrodek Pomocy Terapeutycznej dla Dzieci i Młodzieży	487 647,42	164 939,00		320,00	0,00	652 906,42
85206	Wspieranie rodziny -Asystent rodziny	121 249,44	3 829,00			0,00	125 078,44

85212	Świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	841 550,16	108 227,78		3 417,30	21 469 276,81	22 422 472,05
85213	Składka na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej, niektóre świadczenia rodzinne oraz za osoby uczestniczące w zajęciach w centrum integracji społecznej					350 906,00	350 906,00
85214	Zasiłki i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenie społeczne -zasiłki celowe i okresowe					5 758 990,08	5 758 990,08
85215	Dodatki mieszkaniowe					4 924 295,11	4 924 295,11
85216	Zasiłki stałe					3 068 804,72	3 068 804,72
85218	Program "Wykorzystaj szansę, zdobądź zatrudnienie" współfinansowany z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki	119 876,12				507 176,66	627 052,78
85219	Ośrodki pomocy społecznej	6 817 779,37	1 112 304,17	106 017,27	20 513,08	91 119,72	8 147 733,61
85220	Jednostki specjalistycznego poradnictwa, mieszkania chronione i ośrodki interwencji kryzysowej	326 894,16	15 146,32			0,00	342 040,48
85228	Usługi opiekuńcze, specjalistyczne usługi opiekuńcze					6 774 516,00	6 774 516,00
85295	Pozostała działalność - Program wieloletni "Pomoc państwa w zakresie dożywiania"					1 089 076,00	1 089 076,00
85295	Pozostała działalność - Rządowy program wspierania osób uprawnionych do świadczenia pielęgnacyjne.					370 411,00	370 411,00
85295	Pozostała działalność - Prace społecznie użyteczne					21 333,50	21 333,50
85305	Żłobki	3 312 996,29	874 012,41	4 920,00	95 935,44	270 967,33	4 558 831,47
	Razem	17 667 900,67	3 686 819,23	313 791,16	297 824,83	52 480 364,37	74 446 700,26

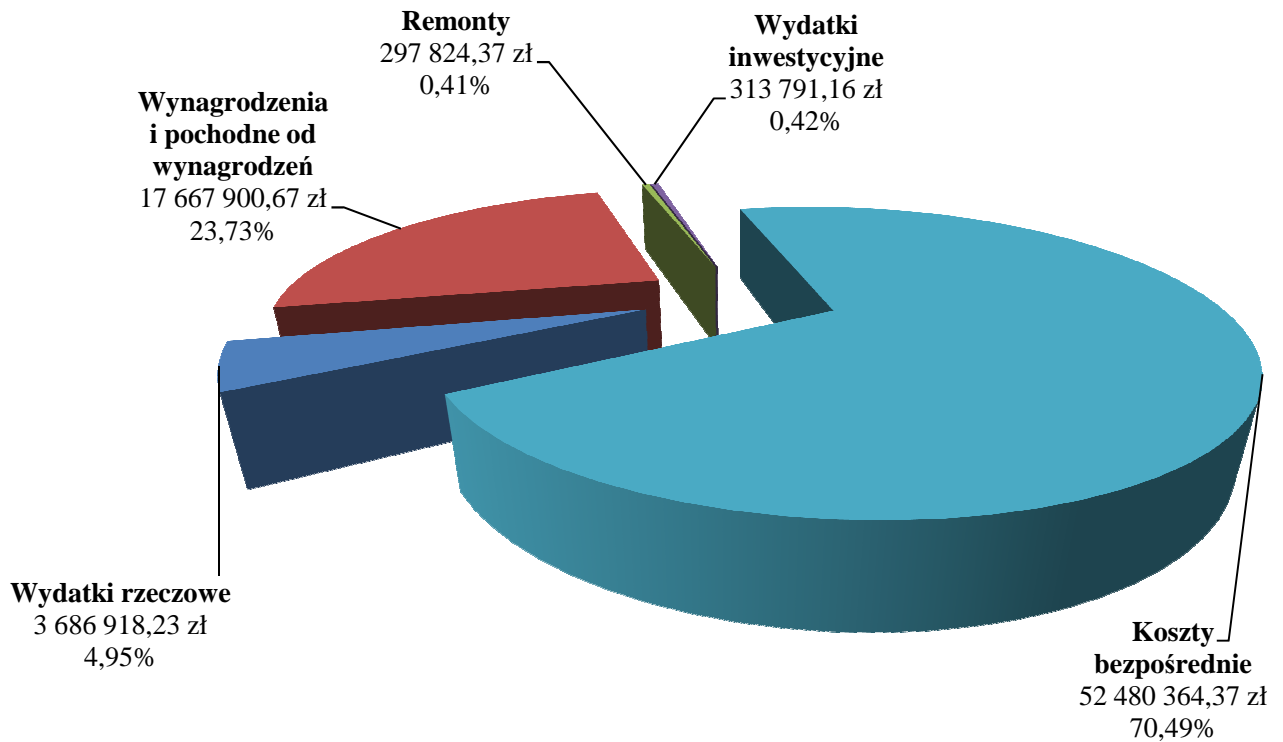
**WYKONANIE PLANU DOCHODÓW MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W LEGNICY
ZA 2013 ROK**

L.p.	Rozdział	Wyszczególnienie	Plan na 2013 rok (zł)	Wykonanie planu (zł)	Wykonanie planu (%)	Dochody odprowadzone na rachunek gminy (zł)
1	85201	Odpłatność za pobyt dzieci w placówkach opiekuńczo wychowawczych - środki własne - powiat	848 496,00	855 243,20	100,80	855 243,20
2	85202	Odpłatność za pobyt w DPS dla dzieci i DPS dla Dorosłych oraz wpływy z umów i decyzji o odpłatności rodzin za pobyt w DPS-ach - dotacja celowa - powiat	1 155 200,00	1 160 000,61	100,42	1 160 000,61
3	85202	Odpłatność rodzin za pobyt w DPS poza Legnicą na podstawie decyzji i umów oraz wynajem pomieszczeń - środki własne - powiat	81 960,00	81 760,73	99,76	81 760,73
4	85203	Odpłatność za wyżywienie w Domu Dziennego Pobytu i Klubie Seniora, odpłatność za pobyt w Noclegowni i Punkcie Opieki nad Matką i Dzieckiem , sprzedaż złomu i odszkodowania - środki własne - gmina	487 458,00	475 944,38	97,64	475 944,38
5	85204	Odpłatność za pobyt dzieci w rodzinach zastępczych, zwroty nienależnie pobranych świadczeń na kontynuowanie nauki, odpłatność rodziców za pobyt dzieci w rodzinach zastępczych - środki własne - powiat	183 177,13	182 207,09	99,47	182 207,09
6	85212	Zwroty nienależnie pobranych przez osoby uprawnione świadczeń rodzinnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz zaliczek alimentacyjnych wraz z odsetkami - zadania administracji rządowej - gmina		87 970,21		87 970,21
7	85212	Zaliczki alimentacyjne wyegzekwowane przez komorników sądowych od dłużników alimentacyjnych - zadania administracji rządowej - gmina	40 000,00	100 156,17	250,39	100 156,17
8	85212	Fundusz alimentacyjny oraz odsetki wyegzekwowane przez komorników sądowych i w postępowaniu egzekucyjnym w administracji od dłużników alimentacyjnych - zadania administracji rządowej - gmina	377 000,00	731 874,68	194,13	731 874,68

9	85212	Wpływy z innych gmin - 20% kwoty wyegzekwowanej przez komorników sądowych od dłużników alimentacyjnych - środki własne - gmina	28 200,00	30 591,35	108,48	30 591,35
10	85212	Wynagrodzenie płatnika za terminowe odprowadzanie do Urzędu Skarbowego pdof od pracowników obsługujących świadczenia rodzinne i fundusz alimentacyjny - zadania administracji rządowej - gmina		24,78		24,78
11	85212	Wpływy z tytułu kosztów upomnień - środki własne - gmina	369,00	395,55	107,20	395,55
12	85213	Refundacja składek na ubezpieczenie zdrowotne za 2012 rok - dotacja celowa - gmina		142,83		142,83
13	85214	Zwrot nienależnie pobranych zasiłków celowych za lata ubiegłe - środki własne - gmina	140,00	140,00	100,00	140,00
14	85214	Zwrot nienależnie pobranych zasiłków okresowych za lata ubiegłe - dotacja celowa - gmina		8 198,21		8 198,21
15	85215	Zwrot nienależnie pobranych dodatków mieszkaniowych oraz odsetki - środki własne - gmina	3 786,00	3 792,00	100,16	3 792,00
16	85216	Zwrot nienależnie pobranych zasiłków stałych za lata ubiegłe - środki własne - gmina	4 300,00	4 422,20	102,84	4 422,20
17	85216	Zwrot nienależnie pobranych zasiłków stałych za lata ubiegłe - dotacja celowa - gmina		18 431,92		18 431,92
18	85219	Wynagrodzenie płatnika za terminowe odprowadzanie do Urzędu Skarbowego pdof od pracowników MOPS, koszty upomnień, odszkodowania oraz składka na Fundusz Pracy zwrócona przez ZUS - środki własne- gmina	5 255,00	6 103,55	116,15	6 103,55
19	85228	Odpłatność za usługi opiekuńcze - środki własne - gmina	876 000,00	863 357,69	98,56	863 357,69
20	85228	Odpłatność za specjalistyczne usługi opiekuńcze - zadania administracji rządowej - gmina	39 000,00	29 833,32	76,50	29 833,32
21	85295	Zwroty świadczeń za lata ubiegłe na dożywianie -Program Rządowy "Pomoc państwa w zakresie dożywiania" - dotacja celowa - gmina		571,22		571,22
22	85305	Odpłatność za pobyt i wyżywienie dzieci w Żłobkach, wynajem pomieszczeń oraz wynagrodzenie płatnika za terminowe odprowadzanie do Urzędu Skarbowego pdof od pracowników zatrudnionych w Żłobkach - środki własne - gmina	1 106 750,00	1 102 868,77	99,65	1 102 868,77
RAZEM			5 237 091,13	5 744 030,46	109,68	5 744 030,46

Wydatki na pomoc społeczną są drugą pod względem wysokości pozycją w budżecie miasta Legnicy. $\frac{3}{4}$ tych środków trafia do podopiecznych Ośrodka. Pozostałe środki są przeznaczone na wynagrodzenia i utrzymanie bazy.

UDZIAŁ POSZCZEGÓLNYCH RODZAJÓW KOSZTÓW DZIAŁALNOŚCI MOPS W 2013 ROKU

SPRZĘT KOMPUTEROWY I OPROGRAMOWANIE

W MOPS istnieją 4 sieci komputerowe, każda w odrębnej lokalizacji, w skład których wchodzi 160 zestawów komputerowych oraz 109 urządzeń drukujących. Serwisowanie, a także konserwacja sprzętu odbywa się we własnym zakresie, bez udziału firm zewnętrznych. W każdej z lokalizacji zainstalowane jest oprogramowanie oraz serwery niezbędne do prawidłowej pracy i obsługi klientów MOPS. Duże zróżnicowanie oprogramowania oraz systemów bazodanowych, a tym samym brak spójności oraz integralności danych wynika z trybu postępowania i udzielania certyfikatów firmom oferującym rozwiązania informatyczne przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej.

Wysokie koszty użytkowania łączy oferowanych przez operatorów, a także urządzeń teleinformatycznych nie pozwalają na połączenie odległych sieci komputerowych.

OPROGRAMOWANIE W MOPS

Program	Opis	Producent	Środowisko pracy
Świadczenia Rodzinne	Program do obsługi klientów w zakresie świadczeń rodzinnych.	Top - Team	Windows
Fundusz Alimentacyjny	Program do obsługi klientów w zakresie funduszu alimentacyjnego.	Top - Team	Windows
QuickStat	Aplikacja do sprawozdań ministerialnych z zakresu świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego.	QuickSoft	Windows
Pomost	Program do obsługi klientów w zakresie pracy socjalnej oraz świadczeń socjalnych.	Top - Team	Windows
Dodatki Mieszkaniowe	Program do obsługi klientów w zakresie dodatków mieszkaniowych.	Radix	Windows
Pomoc	Program do obsługi klientów w zakresie usług świadczeń socjalnych.	Top - Team	Windows
gSAC	Aplikacja do sprawozdań ministerialnych z zakresu pomocy społecznej.	Sygnity	Windows
Kadry – Archiwum	Program kadrowy	Radix	Windows
Płace – Archiwum	Program finansowo - księgowy	Radix	Windows
Magazyn	Program do ewidencji żywienia, towarów, kontrahentów oraz stanów magazynowych.	Radix	DOS
System Gospodarki Materiałowej	Program do ewidencji żywienia, towarów, kontrahentów oraz stanów magazynowych.	Infag	DOS

Wyposażenie	Ewidencja środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych.	Progman	Windows
PROPublico	System Wspomagający organizację zamówień publicznych	Datacomp	Windows
Finanse DDJ	Program finansowo - księgowy	Progman	Windows
FKJ	Program finansowo - księgowy	Radix	Windows
VideoTEL	Oprogramowanie klasy Home Banking	Signity	Windows
Płatnik	Oprogramowanie umożliwiające tworzenie Asseco i wysyłanie dokumentów ubezpieczeniowych do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych	Asseco	Windows
Kadry	Program kadrowy	Progman	Windows
Zlecone	Program do umów – zleceń	Progman	Windows
Płace	Program płacowy	Progman	Windows
iPrzedszkole	Program do obsługi żłobków	Progman	Windows
Piecza	Oprogramowanie do obsługi Pieczy Zastępczej	Tylda	Windows

KADRA MOPS

Stan zatrudnienia w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Legnicy w latach 2009 – 2013 (stan na koniec grudnia)

Komórki organizacyjne	Rok	2009	2010	2011	2012	2013
MOPS (pracownicy socjalni)		144 (54)	145 (53)	155 (54)	160 (56)	175 (63)
Żłobek Nr 1		23	23	22	21	21
Żłobek Nr 2		22	22	23	22	22
Żłobek Nr 3		23	23	24	23	24
Żłobek Nr 4		23	23	23	22	24
Oddział – Noclegownia i POnMiDz		19	20	20	21	20
Oddział – Dom Dziennego Pobytu		18	18	18	17	16
Oddział – DPS dla Dorosłych		48	50	52	51	51
Oddział – DPS dla Dzieci		47	46	46	45	45
Oddział – Ośrodek Pomocy Terapeutycznej dla Dzieci i Młodzieży		12	12	12	11	12
Oddział – Ośrodek Interwencji Kryzysowej		8	8	8	8	9
Ośrodek Adopcyjno – Opiekuńczy i Rodzinnej Opieki Zastępczej		10	10	9	-	-
Rodzinny Dom Dziecka		2	2	2	2	2
Ogółem		399	402	414	403	421

* likwidacja Ośrodka Adopcyjno-Opiekuńczego 31.12.2011r.

W 2013 roku 281 pracowników Ośrodka uczestniczyło w różnego rodzaju warsztatach i szkoleniach. Środki na ten cel pochodziły z budżetu MOPS, a także były pozyskane ze źródeł zewnętrznych. Przykładowo 5 pracowników socjalnych aktualnie podnosi kwalifikacje na studiach II stopnia uprawniających do wykonywania zawodu pracownika socjalnego. Ponadto 5 pracowników ukończyło specjalizację II stopnia w zawodzie pracownik socjalny, realizowaną w ramach projektu „Podnoszenie kwalifikacji zawodowych pracowników pomocy i integracji społecznej”. Projekt jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.

W ramach aktywizacji osób bezrobotnych MOPS współpracuje czynnie z Powiatowym Urzędem Pracy w Legnicy. Efektem tej współpracy było zorganizowanie staży dla 19 osób, jak również 11 osób uczestniczyło w pracach społecznie użytecznych.

Fluktuacja kadr w roku 2013 w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Legnicy przedstawia się następująco:

- przyjętych do pracy było 41 pracowników (w tym z 20 osobami zawarto umowy na zastępstwo),
- zwolnionych z pracy było 27 pracowników (w tym 6 osób odeszło z pracy z umów na zastępstwo, 3 pracowników przeszło na emeryturę),
- 4 osoby powróciły z urlopów wychowawczych i urlopów bezpłatnych,
- 8 osób skorzystało z urlopów wychowawczych i urlopów bezpłatnych.

Ruchy kadrowe dotyczyły między innymi stanowisk: administracyjnych (zastępstwa), psychologów, opiekunek i pielęgniarek oraz stanowisk robotniczych. Przyczyn takiego stanu rzeczy należy upatrywać w sytuacji na rynku pracy i relatywnie niskich wynagrodzeniach w Ośrodku.

Grupy pracowników					
	Pracownicy socjalni	Asystent rodziny	Pielęgniarki, opiekunki	Psycholog, pedagog	Pozostali pracownicy
Przyjęci	6	5	7	2	21
Zwolnieni	2	1	9	2	13

POSTĘPOWANIA KONTROLNE

Ze względu na różnorodność realizowanych zadań, tak duża jednostka budżetowa, jaką jest MOPS podlega częstym postępowaniom kontrolnym, tak zewnętrznym, jak i wewnętrznym. W roku 2013 zostały przeprowadzone następujące kontrole zewnętrzne:

L.p.	Data przeprowadzenia kontroli	Organ kontrolujący	Zakres kontroli
1.	07, 08, 12, 13.02.2013 r.	Państwowa Inspekcja Pracy Inspektor Pracy Okręgowego Inspektoratu Pracy we Wrocławiu Oddział w Legnicy	Kontrola przestrzegania przepisów prawa pracy
2.	06.03.2013 r.	Dolnośląski Urząd Wojewódzki we Wrocławiu Wydział Polityki Społecznej	Kontrola realizacji zaleceń pokontrolnych – Dom Pomocy Społecznej dla Dorosłych
3.	20.03.2013 r.	Dolnośląski Urząd Wojewódzki we Wrocławiu Wydział Polityki Społecznej	Kontrola realizacji zaleceń pokontrolnych – Dom Pomocy Społecznej dla Dzieci
4.	09.05.2013 r.	Komenda Miejska Państwowej Straży Pożarnej w Legnicy	Kontrola przestrzegania przepisów przeciwpożarowych w Domu Pomocy Społecznej dla Dzieci
5.	02.08.2013 r.	Państwowa Inspekcja Pracy Inspektor Pracy Okręgowego Inspektoratu Pracy we Wrocławiu Oddział w Legnicy	Kontrola wybranych zagadnień prawa pracy
6.	10.09.2013 r.	Powiatowy Urząd Pracy w Legnicy	Wizyta monitorująca – umowa o odbywaniu stażu przez osobę bezrobotną
7.	18 – 20.09.2013 r.	Dolnośląski Wojewódzki Urząd Pracy w Wałbrzychu Filia we Wrocławiu Wydział Kontroli Projektów	Kontrola prawidłowości realizacji projektu systemowego „Wykorzystaj szansę, zdobądź zatrudnienie”
8.	24.10.2013 r.	Dolnośląski Wojewódzki Urząd Pracy w Wałbrzychu Filia we Wrocławiu Wydział Kontroli Projektów	Wizyta monitoringowa - realizacja projektu systemowego „Wykorzystaj szansę, zdobądź zatrudnienie”
9.	16, 18 – 20.09.2013 r.	Dolnośląski Urząd Wojewódzki we Wrocławiu Wydział Polityki Społecznej	Kontrola kompleksowa w zakresie ustawy o pomocy społecznej

Zadaniem rewidenta zakładowego zatrudnionego w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Legnicy jest przeprowadzanie wewnętrznych kontroli w placówkach i działach, zgodnie z zatwierdzonym przez dyrektora MOPS planem działania na poszczególne lata. W roku 2013 rewident zakładowy przeprowadził kontrole:

L.p.	Kwartał 2013 r., w którym przeprowadzono kontrolę	Zakres kontroli
1.	I kwartał	Kontrola realizacji zadań wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych i ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów
2.	I kwartał	Kontrola realizacji zaleceń pokontrolnych z kontroli przeprowadzonych w 2012 r.
3.	I / II kwartał	Kontrola wykorzystania środków na inwestycje i remonty w 2012 r. w MOPS
4.	II kwartał	Kontrola prawidłowości przeprowadzania inwentaryzacji i rozliczenia inwentaryzacji w MOPS w 2012 roku
5.	III kwartał	Kontrola naliczania i pobierania odpłatności za pobyt w domach pomocy społecznej w okresie od I – IV 2013 r.
6.	III kwartał	Kontrola ewidencji, wydawania i rozliczania druków ścisłego zarachowania w MOPS
7.	III kwartał	Kontrola prawidłowości pobierania i ewidencji odpłatności za pobyt w Domu Dziennego Pobytu w I półroczu 2013 r.
8.	III kwartał	Kontrola realizacji zaleceń pokontrolnych z kontroli dot. świadczeń rodzinnych i świadczeń z funduszu alimentacyjnego przeprowadzonej w IV kwartale 2012 r. i w I kwartale 2013 r.
9.	IV kwartał	Kontrola windykacji należności z tytułu odpłatności za usługi opiekuńcze w MOPS za I półrocze 2013 r.

Zalecenia wynikające z kontroli rewidenta zakładowego wprowadzane są na bieżąco do realizacji.

ZAMÓWIENIA PUBLICZNE PRZEPROWADZONE PRZEZ MOPS

W Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Legnicy wydatki budżetowe są realizowane zgodnie z przepisami ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych oraz zasadami wydatkowania środków publicznych o wartości do 14.000 EURO. W 2013 r. przeprowadzono 15 zamówień publicznych o wartości powyżej 14.000 EURO każde.

L. p.	Przedmiot zamówienia /kategoria zamówienia/	Tryb zamówienia	Data udzielenia zamówienia	Wartość zamówienia w zł	Kryteria oceny ofert	Wykonawca, któremu udzielono zamówienia	Pozostali wykonawcy uczestniczący w przetargu i ceny ofert /netto/
1	Przeprowadzenie usługi szkoleniowej w ramach aktywizacji społecznej i zawodowej dla 90 podopiecznych MOPS /usługi/	przetarg nieogran. do 200.000 EURO	06.05.2013	132 000,00	najniższa cena	Wielkopolska Akademia Nauki i Rozwoju - Jakub Michałowski 60-115 Poznań ul.Przełęcz 51	Insyttut Badawczo - Szkoleniowy Sp. z o.o. 10-165 Olsztyn ul. Artyleryjska 3K
2	Przygotowanie i wydawanie ciepłych posiłków dla podopiecznych MOPS w Legnicy /usługi/	przetarg nieogran. do 200.000 EURO	07.05.2013	99 500,00	najniższa cena	PPHU "BIOWEX" s.c. 59-220 Legnica ul. Panamska 59	-
3	Przeprowadzenie usługi szkoleniowej w ramach aktywizacji edukacyjnej dla 90 podopiecznych MOPS /usługi/	przetarg nieogran. do 200.000 EURO	06.09.2013	312 300,00	najniższa cena	Wielkopolska Akademia Nauki i Rozwoju - Jakub Michałowski 60-115 Poznań ul.Przełęcz 51	-
4	Dostawa bonów towarowych dla pracowników MOPS /dostawy/	przetarg nieogran. do 200.000 EURO	22.11.2013	137 000,00	1/ najniższa cena 2/ ilość punktów handlowych	Sodexo Benefits And Revards Services Polska Sp. z o.o. 02-699 Warszawa ul. Kłobucka 25	Bonus Systems Polska S.A. 03-821 Warszawa ul. Żupnicza 17
5	Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze dla mieszkańców Legnicy /usługi/	przetarg nieogran. powyżej 200.000 EURO	21.10.2013	14 311 384,00	najniższa cena	Firma "Gwarant" ~ Tomczyk sp.j. 67-200 Głogów, Rynek 3A	-

6	Dostawy ziemniaków do placówek MOPS /dostawy/	przetarg nieogran. do 200.000 EURO	04.12.2013	25 000,00	najniższa cena	Gospodarstwo Rolne Jan Brzezina Taczalin 22 59-241 Legnickie Pole	AL-MI Aldona Mika 59-220 Legnica ul. Muzealna 2
7	Pochówki osób na zlecenie MOPS w Legnicy /usługi/	przetarg nieogran. do 200.000 EURO	12.12.2013	73 568,46	najniższa cena	Ave Orfeusz Magdalena Mongiatto 59-300 Lubin ul. M.Skłodowskiej - Curie 25a	LPGK Legnica, ul. Nowodworska 60
8	Usługi ochrony obiektów, konwojów gotówki, usługi sprzątanania /usługi/	przetarg nieogran. do 200.000 EURO	17.12.2013	233 964,00	najniższa cena	Konsorcjum: 1) DGP SECURITY PARTNER Sp. z o.o. 2) DGP DOZOR-BUD Sp. z o.o. 3) PU GOS-ZEC 40-159 Katowice ul. Jesionowa 9A	Konsorcjum "Grupa Piast": 1) PIAST GROUP POLSKA Sp. z o.o. 2) PIAST PATROL Sp. z o.o. 59-220 Legnica ul. Jaworzyńska 67
9	Dostawy mięsa wieprzowego do placówek MOPS w Legnicy /dostawy/	przetarg nieogran. do 200.000 EURO	12.12.2013	84 757,00	najniższa cena	Hurtownia Producentów Drobiu, Wędlin i Konserw Elżbieta Krzyżosiak 67-100 Nowa Sól ul. Wrocławska 23	-
10	Dostawy pieczywa do placówek MOPS /dostawy/	przetarg nieogran. do 200.000 EURO	12.12.2013	55 737,00	najniższa cena	Piekarnia Jadwiga Grygiel, Wiadrów 65	-
11	Przygotowanie i dowożenie ciepłych posiłków do Noclegowni i Punktu Opieki nad Matką i Dzieckiem MOPS w Legnicy /usługi/	przetarg nieogran. do 200.000 EURO	16.12.2013	224 800,00	najniższa cena	Konsorcjum: 1) DGP CATERING PARTNER Sp. z o.o. 2) DGP DOZOR-BUD Sp. z o.o. 59-220 Legnica ul. N.M.Panny 14/1	1) CORLEONE CATERING i RESTAURACJE 59-220 Legnica ul. Bolesława Krzywoustego 22/1 2) PPHU "BIOWEX" s.c. 59-220 Legnica ul. Panamska 59
12	Dostawy artykułów drobiowych do placówek MOPS /dostawy/	przetarg nieogran. do 200.000 EURO	13.12.2013	70 591,00	najniższa cena	Hurtownia Producentów Drobiu, Wędlin i Konserw Elżbieta Krzyżosiak 67-100 Nowa Sól ul. Wrocławska 23	-
13	Dostawy nabiału do placówek MOPS /dostawy/	przetarg nieogran. do 200.000 EURO	18.12.2013	159 842,50	najniższa cena	TEAS Sp. z o.o. 59-500 Złotoryja ul. Podmiejska 1	Firma Handlowo - Usługowa "MAGNUM" Andrzej Niedbała 59-300 Lubin, ul. Rzemieślnicza 1

14	Usługi pocztowe w 2014 r. <i>/usługi/</i>	przetarg nieogran. do 200.000 EURO	18.12.2013	71 875,85	najniższa cena	Poczta Polska S.A. Rejon Sprzedaży LEGNICA 59-220 Legnica ul. Piastowska 72	-
15	Dostawa samochodu osobowego do MOPS w Legnicy <i>/dostawy/</i>	przetarg nieogran. do 200.000 EURO	30.12.2013	75 447,16	najniższa cena	Auto Serwis Dolny Śląsk LM we Wrocławiu Oddział w Lubinie 59-300 Lubin ul. Legnicka 65	B.CH. Bogdan Chwaliński 49-120 Dąbrowa ul. Korczaka 3

DOFINANSOWANIE ZE ŚRODKÓW UNII EUROPEJSKIEJ

- Projekt systemowy „WYKORZYSTAJ SZANSE, ZDOBĄDŹ ZATRUDNIENIE”

W okresie od stycznia do grudnia 2013 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Legnicy realizował projekt systemowy pt. „Wykorzystaj szansę, zdobądź zatrudnienie”, który współfinansowany był przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki Priorytet VII Promocja Integracji Społecznej Poddziałanie 7.1.2 Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji przez ośrodki pomocy społecznej.

Wsparciem objętych zostało 90 osób z terenu Legnicy w wieku aktywności zawodowej, korzystających ze świadczeń pomocy społecznej, bezrobotnych, pozostających bez zatrudnienia lub poszukujących pracy, a w szczególności :

- 18 osób niepełnosprawnych,
- 62 osoby bezrobotne,
- 10 osób nieaktywnych zawodowo.

Celem ogólnym projektu była aktywizacja społeczna, zawodowa i edukacyjna 90 (51 kobiet i 39 mężczyzn) zagrożonych wykluczeniem społecznym z terenu miasta Legnicy. Cele szczegółowe obejmowały natomiast: podniesienie samooceny i wiary we własne możliwości w zakresie poszukiwania pracy oraz kształtowania poczucia odpowiedzialności i obowiązkowości oraz zapoznanie się z metodami poszukiwania zatrudnienia i realiami na rynku pracy.

Na realizację projektu MOPS w Legnicy otrzymał dofinansowanie w wysokości 657 300,00 zł, co stanowiło 85 % wartości projektu, natomiast kwota 115 994,12 zł (pozostałe 15 %) to tzw. wkład własny – przeznaczony na zasiłki celowe dla uczestników projektu.

Projekt realizowany był w formie kontraktów socjalnych i indywidualnych programów usamodzielnienia wychowanków, zawieranych pomiędzy osobą korzystającą ze świadczeń pomocy społecznej, a pracownikiem socjalnym MOPS.

W ramach kontraktu zapewniliśmy beneficjentom:

- udział w warsztatach i szkoleniach z zakresu aktywizacji zawodowej, społecznej i edukacyjnej,
- suchy prowiant i gorące posiłki podczas zajęć,
- ubezpieczenie NNW,
- zasiłek celowy w czasie realizacji kontraktu.

W okresie od maja do czerwca 2013 r. odbywały się warsztaty z zakresu aktywizacji zawodowej i społecznej obejmujące: warsztaty i szkolenia umiejętności psychospołecznych, warsztaty zapobiegania agresji, warsztaty animacji, warsztaty aktywnego poszukiwania pracy, warsztaty i szkolenia umiejętności przedsiębiorczych, a także indywidualne konsultacje z psychologiem i doradcą zawodowym, podczas których określone zostały predyspozycje

zawodowe uczestników projektu, na podstawie których zostali skierowani na szkolenia zawodowe dostosowane tematycznie do ich potrzeb i możliwości. Od września do listopada 2013 r. zorganizowano 16 szkoleń zawodowych o następującej tematyce: „Opiekun osób starszych, chorych i niepełnosprawnych z masażem klasycznym”, „Florystyka i decoupage”, „Obsługa komputera i Internetu w nowoczesnej firmie - ECDL”, „Kurs języka niemieckiego – stopień podstawowy”, „Kucharz – żywienie zbiorowe”, „Spawanie TIG, MAG”, „Operator koparko - ładowarki”, „Kierowca wózków jezdniowych z napędem silnikowym”, „Specjalista ds. kadr i płac”, „Stylizacja paznokci z elementami wizażu”, „Kosmetyka z elementami wizażu”, „Nowoczesny magazynier – sprzedawca z obsługą kasy fiskalnej i komputera”, „ABC działalności gospodarczej z elementami księgowości”, „Ochrona osób i mienia”, „Uprawnienia SEP do 1 KW”, „Glazurnik – posadzkarz”.

Ostatecznie projekt ukończyło 85 osób. Działania podjęte w wyniku realizacji projektu pozytywnie wpłynęły na inicjatywy mające na celu aktywizację osób długotrwale bezrobotnych i biernych zawodowo. Po zakończeniu warsztatów uczestnicy projektu otrzymali zaświadczenia o odbyciu szkoleń w zakresie aktywizacji społecznej i zawodowej, a także zaświadczenia potwierdzające nabycie nowych kwalifikacji zawodowych.

W roku 2014 przygotowujemy kolejny projekt systemowy finansowany ze środków EFS skierowany do osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, zgodnie z Poddziałaniem 7.1.2 Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki.

PRACA SOCJALNA

PRACOWNICY SOCJALNI

Praca socjalna to działalność zawodowa mająca na celu pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie poprzez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi. Praca socjalna prowadzona jest w oparciu o dokonanie diagnozy sytuacji klienta, opracowanie planu pomocy i wsparcia w zależności od indywidualnej sytuacji oraz posiadanego potencjału osobistego. Problemy nie powinny być rozwiązywane w oderwaniu od sytuacji rodziny, ważne jest, by podejście do osoby czy rodziny objętej pracą socjalną było systemowe i holistyczne. Praca socjalna opiera się na poradnictwie, ustaleniu hierarchii celów oraz wsparciu w realizacji wytyczonych działań oraz skierowaniu do odpowiednich instytucji i organizacji. Celem pracy socjalnej jest doprowadzenie do zmian, mających wpływ na poprawę funkcjonowania rodziny.

Pracą socjalną objęto łącznie w 2013 roku **3645** rodzin łącznie **6639** osób.

Praca socjalna jest pomocą niewymierną, jednakże realizację niektórych jej celów z 2013 roku można przedstawić liczbowo.

Wybrane cele pracy socjalnej (porównane lata: 2011– 2013)

Lp.	Elementy pracy socjalnej	Liczba osób		
		2011	2012	2013
1.	Uzyskaniu świadczeń alimentacyjnych, uzmysłowienie klientowi korzyści wynikających z zabezpieczenia świadczeń dziecku	117	146	165
2.	Uregulowanie sytuacji prawnej dziecka	43	34	46
3.	Usprawnienie w załatwianiu spraw bieżących i urzędowych	407	542	560
4.	Ustalenie uprawnień do renty inwalidzkiej lub emerytury z ZUS	50	63	51
5.	Doprowadzenie do ustalenia stopnia niepełnosprawności	149	145	156
6.	Zorganizowanie dezynfekcji, dezynsekcji w mieszkaniach	6	3	4
7.	Złożenie wniosku o przydział mieszkania w ZGM	79	84	105
8.	Utrzymanie ciągłości dodatku mieszkaniowego	527	390	475

9.	Utrzymanie mieszkania poprzez regulowanie opłat	507	308	527
10.	Utrzymanie czystości w mieszkaniu	314	298	546
11.	Znalezienie zatrudnienia odpowiedniego do stanu zdrowia	34	37	57
12.	Pomoc w zakresie prawidłowego gospodarowania budżetem domowym	231	282	298
13.	Nabycie przez klienta umiejętności radzenia sobie z prowadzeniem gospodarstwa domowego	176	201	198
14.	Poprawa funkcjonowania klienta w środowisku	611	597	604
15.	Uzyskanie wsparcia w środowisku	440	451	480
16.	Wzrost samodzielności i aktywności klienta	302	331	278
17.	Działania doprowadzające do uregulowania zadłużeń	83	92	71
18.	Uregulowanie sytuacji prawnej lokalu	18	30	33
19.	Doprowadzenie do zabezpieczenia mieszkań przed zimą (wstawienie okien, sprawdzenie stanu technicznego systemów grzewczych)	24	23	29
20.	Doprowadzenie do zarejestrowania w PUP osób pozostających bez pracy	235	256	307
21.	Zapewnienie ciepłych posiłków w szkołach dla dzieci	1009	895	857
22.	Wytypowanie dzieci z rodzin najuboższych do wypoczynku letniego	152	123	124
23.	Pomoc w uzyskaniu podręczników szkolnych	152	127	186
24.	Pomoc w dotarciu do lekarza czy poradni specjalistycznej w celu diagnozy leczenia i rehabilitacji	74	74	65
25.	Działania interwencyjne w sytuacji stwierdzenia naruszenia praw dziecka	23	33	44

26.	Wystąpienie do sądu z informacją o rażących zaniedbaniach wychowawczych	20	25	27
27.	Pomoc w nawiązywaniu zerwanych więzi rodzinnych	34	46	27
28.	Uzyskanie sprzętu medycznego bądź ortopedycznego	26	27	15
29.	Uzyskanie świadczenia zdrowotnego	162	95	156
30.	Zamówienie wizyty domowej lekarza	52	70	22
31.	Zorganizowanie pomocy sąsiedzkiej dla osoby niepełnosprawnej	9	14	22
32.	Zapewnienia opieki osobie starszej lub niepełnosprawnej przez rodzinę	8	16	14
33.	Doprowadzenie do konsultacji psychologicznej, psychiatrycznej	46	39	71
34.	Podjęcia leczenia w Poradni Zdrowia Psychicznego	59	61	43
35.	Umieszczeniu osoby w szpitalu psychiatrycznym	11	21	9
36.	Podjęcie działań w celu częściowego bądź całkowitego ubezwłasnowolnienia	4	2	8
37.	Podjęcie leczenia odwykowego, terapii uzależnień	101	82	198
38.	Pomoc w załatwieniu detoksykacji	9	32	6
39.	Podjęcie terapii w MONAR	4	12	12
40.	Pomoc w dotarciu do odpowiedniej grupy wsparcia	129	130	102
41.	Współpraca z kuratorem w celu poprawy funkcjonowania rodziny	105	121	125
42.	Współpraca z pedagogiem szkolnym w celu poprawy funkcjonowania rodziny	163	165	136

43.	Skierowanie dzieci na zajęcia pozalekcyjne: świetlice, szkoły	56	112	74
44.	Wytypowanie osób do prac społecznie użytecznych	82	50	65
45.	Pomoc w uzyskaniu podstawowego sprzętu gospodarstwa domowego	75	68	86
46.	Pomoc w przezwyciężeniu trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu Zakładu Karnego	55	88	65
47.	Monitoring w ramach procedury Niebieska Karta	47	86	179
48.	Wypełnianie karty informacyjnej dla potrzeb fundacji w celu uzyskania wsparcia finansowego, szczególnie dla osób niepełnosprawnych	204	147	91

Pracownicy socjalni w swojej pracy kierują się wartościami takimi jak: poszanowanie godności osobistej, wrażliwość na krzywdę i nieszczęście, tolerancja, życzliwość, uczciwość, empatia oraz gotowość do niesienia pomocy potrzebującym.

Jednym z narzędzi stosowanym w pracy socjalnej jest kontrakt socjalny, który jest pisemną umową zawartą pomiędzy osobą lub rodziną ubiegającą się o pomoc a pracownikiem socjalnym określającą uprawnienia i zobowiązania stron zmierzające do przezwyciężenia trudnej sytuacji życiowej danej osoby lub rodziny. Kontrakt przyczynia się do odzyskania zdolności do samodzielnego funkcjonowania w środowisku, prawidłowego pełnienia ról społecznych. W przypadku odmowy zawarcia kontraktu, niedotrzymania jego postanowień, nieuzasadnionej odmowy podjęcia pracy itp., ośrodek pomocy społecznej może odmówić pomocy finansowej lub ją wstrzymać. Praca kontraktem wymaga dużo większego nakładu pracy ze strony pracownika socjalnego, który musi utrzymywać stały kontakt z klientem, by wspierać a zarazem nadzorować przebieg umowy. Kontrakt jest często jedynym motywatorem do działania. Wiele osób korzysta ze wsparcia z pomocy społecznej od wielu lat, a tylko rozległa i aktywna praca może spowodować podjęcie działania przez klienta w kierunku jego usamodzielnienia.

W 2013 r. zawarto **181** kontraktów socjalnych z **240** osobami.

DOSTĘP DO ŚWIADCZEŃ OPIEKI ZDROWOTNEJ

Działając z upoważnienia Rady Miasta Legnicy, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej jest organem zobowiązanym do wydawania decyzji potwierdzających prawo do świadczeń opieki zdrowotnej dla osób zamieszkujących na terenie miasta Legnicy.

Pomoc w formie dostępu do świadczeń opieki zdrowotnej jest przyznawana na podstawie ustawy z dnia 27 września 2004 roku o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych

ze środków publicznych (Dz. U. z 2008 r. Nr 164, poz. 1027 z późn. zm.). Pracownicy Działu Pracy Socjalnej przeprowadzają wywiady środowiskowe, rozeznają sytuację i wnioskuje o udzielenie pomocy w formie dostępu do świadczeń opieki zdrowotnej.

W 2013 r. w sprawie dostępu do świadczeń przeprowadzono – **255** postępowań.

Pracownicy socjalni z Działu Pracy Socjalnej współpracują również z organizacjami i stowarzyszeniami pozarządowymi m.in. TPD, ZHP Caritas Archidiecezji Wrocławskiej, Bankiem Żywności.

Owocem tej współpracy było w 2013 r. m.in. wytypowanie do wypoczynku letniego 124 dzieci z rodzin najuboższych. Ponadto z paczek żywnościowych skorzystało 55 rodzin, które te paczki otrzymywały w cyklach miesięcznych. Pracownicy socjalni uczestniczyli również w wypełnianiu ankiet dla potrzeb akcji „Szlachetna Paczka” oraz współtworzyli listę najuboższych dzieci, które objęte zostały pomocą rzeczową w formie wyprawki szkolnej przez TPD.

WSPIERANIE RODZINY

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej zdefiniowała kompetencje asystenta rodziny nakładając obowiązek ich zatrudniania na gminy od 1 stycznia 2012 roku, jeżeli zachodzą takie przesłanki. MOPS wprowadził osoby pracujące w charakterze asystentów rodziny w październiku 2012 roku. Do zadań asystentów rodziny należy m.in.: udzielanie pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego, pomoc w rozwiązywaniu problemów socjalnych, psychologicznych i wychowawczych, wspieranie w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymywaniu pracy zarobkowej, podejmowanie działań w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin. Pracownicy socjalni sygnalizują coraz większe zapotrzebowanie na pomoc w formie asystenta rodziny.

W 2013 roku funkcję asystenta rodziny pełniły 4 osoby.

Wszystkie rodziny objęte wsparciem asystenta rodziny charakteryzowały się bezradnością w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego. W niektórych rodzinach wieloprotymowych zaobserwowano poprawę w ich funkcjonowaniu, gdzie przykładem może być wdrożenie nawyku dbania o higienę osobistą i czystość mieszkania, wdrożenie nawyku realizowania obowiązku szkolnego. Z uwagi na liczne i utrwalone dysfunkcje w rodzinach zmiany są trudne do osiągnięcia i wymagają dużego nakładu pracy i czasu.

W roku sprawozdawczym **46** rodzin zostało objętych opieką asystenta, w których łącznie przebywało **134** dzieci w wieku do 18 lat.

W 2013 roku dzięki wsparciu usamodzielnili się **2** rodziny.

ŚWIADCZENIA WYNIKAJĄCE Z USTAWY O POMOCY SPOŁECZNEJ

Celem pomocy społecznej jest zaspakajanie niezbędnych potrzeb życiowych osób i rodzin oraz umożliwienie im bytowania w warunkach odpowiadających godności człowieka. Pomoc społeczna powinna w miarę możliwości doprowadzić do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz integracji ze środowiskiem. Celem pomocy społecznej jest także zapobieganie powstawaniu sytuacji życiowych, których osoby i rodziny same nie są w stanie pokonać. Pomoc społeczna działa w sytuacjach, w których zostały zagrożone podstawowe warunki egzystencji osoby lub rodziny, bądź też jakość ich życia obniżyła się poniżej społecznie akceptowanego minimum. Potrzeby tych osób i rodzin powinny zostać uwzględnione, jeżeli odpowiadają celom i mieszczą się w możliwościach pomocy społecznej. Katalog świadczeń pomocy społecznej wyróżnia dwa podstawowe rodzaje świadczeń: **świadczenia pieniężne i niepieniężne**. Do świadczeń pieniężnych zaliczają się m.in.: zasiłek stały, zasiłek okresowy, zasiłek celowy i specjalny zasiłek celowy, natomiast do świadczeń niepieniężnych składki na ubezpieczenie zdrowotne, składki na ubezpieczenie społeczne, sprawienie pogrzebu, schronienie, niezbędne ubranie, posiłek, usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania, specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania, kompletowanie dokumentacji w sprawie kierowania do domu pomocy społecznej, praca socjalna, poradnictwo specjalistyczne.

Świadczenia z pomocy społecznej przysługują osobom i rodzinom, które spełniają tzw. kryterium dochodowe, które od października 2012 roku wynosi dla osoby samotnie gospodarującej – **542 zł**, dla osoby w rodzinie - **456 zł**. Obliczając kryterium dochodowe na osobę w rodzinie sumuje się przychody wszystkich członków rodziny (np. zarobki, renty i emerytury, zasiłek dla bezrobotnych, dodatek mieszkaniowy – to tylko przykłady – uwzględnianych dochodów może być więcej). Są to dochody netto, czyli bez podatku oraz składek na ubezpieczenia. Do dochodu nie wlicza się również:

- kwot alimentów, które płaci członek rodziny ubiegającej się o wsparcie innym osobom,
- jednorazowego pieniężnego świadczenia socjalnego oraz świadczeń w naturze,
- świadczeń przysługujących osobie bezrobotnej z tytułu wykonywania prac społecznie użytecznych.

ZESTAWIENIE FORM POMOCY W LATACH 2010 – 2013

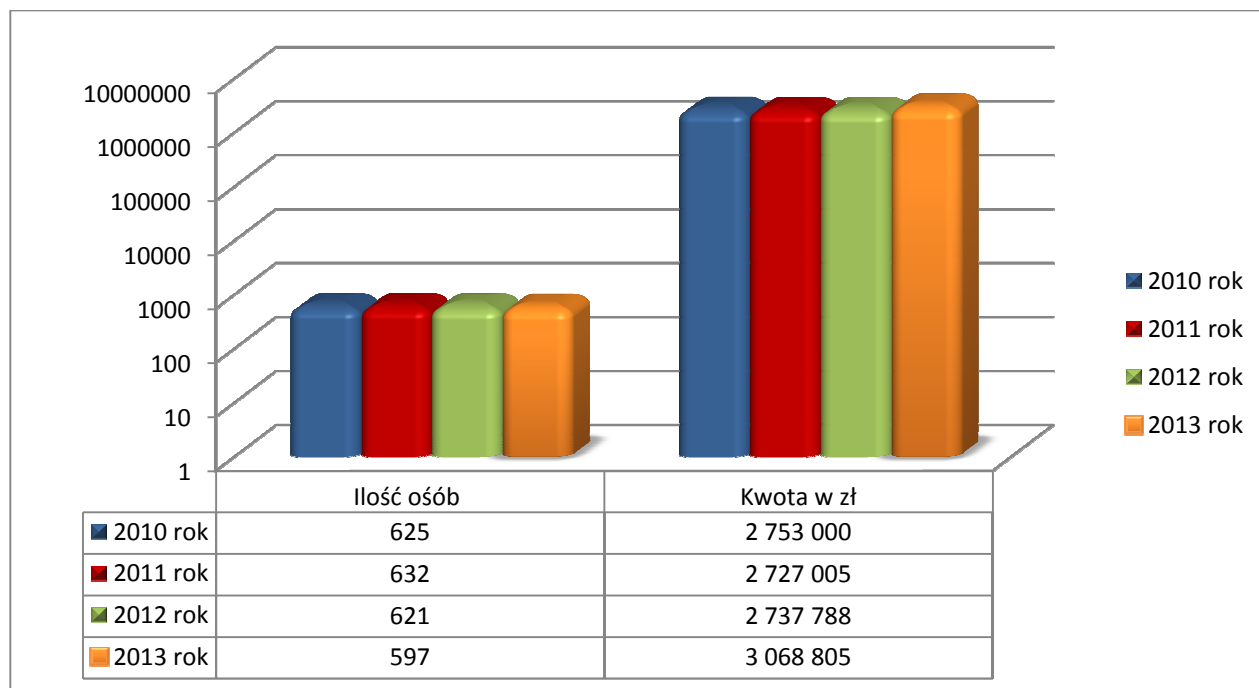
Formy pomocy	2010		2011		2012		2013	
	Liczba osób	Kwota w zł	Liczba osób	Kwota w zł	Liczba osób	Kwota w zł	Liczba osób	Kwota w zł
<i>zasiłki stałe</i>	625	2 753 000	632	2 727 005	621	2 737 788	597	3 068 805
<i>zasiłki okresowe</i>	1 940	2 592 292	1 919	2 778 500	1 820	2 877 000	1 990	3 748 828
<i>usługi opiekuńcze</i>	1 062	8 871 677	961	7 187 000	884	6 550 000	793	6 354 516
<i>specjalistyczne usługi opiekuńcze</i>	52	503 000	44	438 422	44	420 000	40	420 000
<i>zasiłki celowe</i>	2 523	880 618	2 531	1 092 274	2 460	1 289 072	2 404	1 796 014
<i>opłat z dowozem</i>	972	628 460	-	-	-	-	-	-
<i>sprawienie pogrzebu</i>	22	45 761	38	87 188	25	66 362	36	99 526
<i>program rządowy „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”</i>	6 577	1 966 610	2 955	1 328 853	1 773	1 093 411	3 026	1 089 076
<i>klęska ekologiczna lub żywiołowa</i>	3	6 000	-	-	-	-	-	-
<i>opiekunowie prawni</i>	11	14 394	27	57 783	39	82 078	40	91 120

ZASIŁKI STAŁE

Zasiłek stały przysługuje pełnoletniej osobie samotnie gospodarującej, bądź osobie pozostającej w rodzinie, niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, jeżeli dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej lub kryterium dochodowego na osobę w rodzinie, które wynosi odpowiednio 542 zł dla osoby samotnie gospodarującej oraz 456 zł na osobę w rodzinie.

W okresie od 2010 do 2013 roku ilość osób korzystających z zasiłku stałego utrzymuje się niemal na jednym poziomie. Od 2013 roku, natomiast zauważyć można (pomimo nieznacznego pomniejszenia się liczby osób korzystających) wzrost wydatkowanych na ten cel środków finansowych z uwagi na możliwość przyznania podopiecznym wyższej maksymalnej wysokości zasiłku stałego w porównaniu do lat ubiegłych (zmiana kryterium dochodowego). Wysokość zasiłku stałego w przypadku osoby samotnie gospodarującej jest różnicą pomiędzy kryterium dochodowym a dochodem.

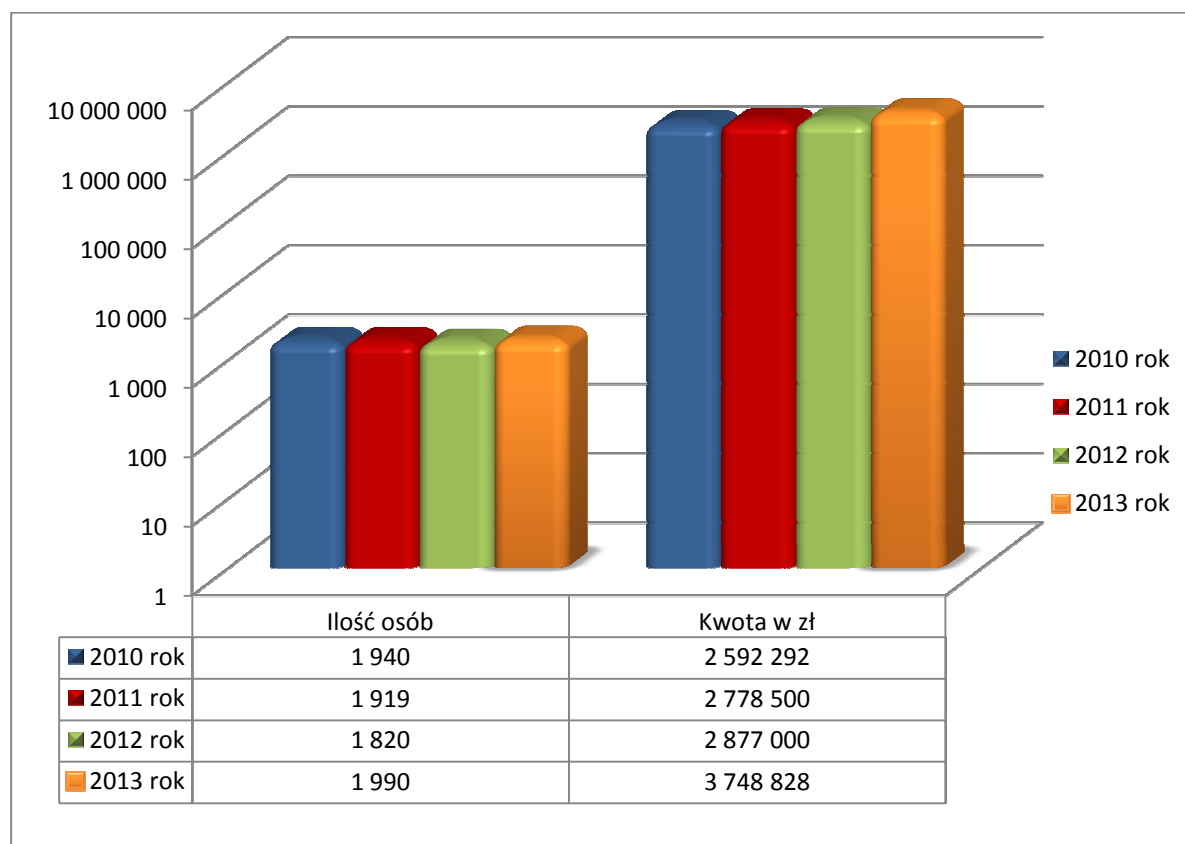
Podobnie w rodzinie, zasiłek stały jest różnicą pomiędzy kryterium dochodowym na osobę w rodzinie, a faktycznym dochodem przypadającym na jednego członka rodziny. Zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 17 lipca 2012 r. w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej ustalono maksymalną kwotę zasiłku stałego w wysokości 529 zł (do końca września 2012 r. kwota ta wynosiła 444 zł).

ZASIŁKI OKRESOWE

Zgodnie z art. 38 ustawy o pomocy społecznej zasiłek okresowy przysługuje w szczególności ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego oraz potrzeby ochrony macierzyństwa i wielodzietności. Katalog przyczyn wyliczonych w ustawie ma charakter przykładowy. Zasiłek okresowy przysługuje osobie samotnie gospodarującej, bądź rodzinie której dochód jest niższy od kryterium dochodowego odpowiednio osoby samotnie gospodarującej lub rodziny. Pomimo przekroczenia kryterium dochodowego, w szczególnie uzasadnionych przypadkach na podstawie art. 41 pkt 2 ustawy o pomocy społecznej zasiłek może być przyznany, pod warunkiem zwrotu części lub całości kwoty zasiłku.

W latach 2010r, 2011r. liczba osób uprawnionych do uzyskania pomocy w formie zasiłku okresowego była porównywalna. W 2012 roku ilość osób korzystających nieznacznie się zmniejszyła, natomiast w 2013 roku zarówno liczba osób korzystających, jak i kwota wydana na ten cel wykazuje tendencję zwykłą. Powodem takiej sytuacji jest zwiększenie się liczby osób kwalifikujących się do pomocy oraz wzrost wysokości przyznawanych świadczeń, co z kolei jest wynikiem podwyższenia progu kryterium dochodowego.

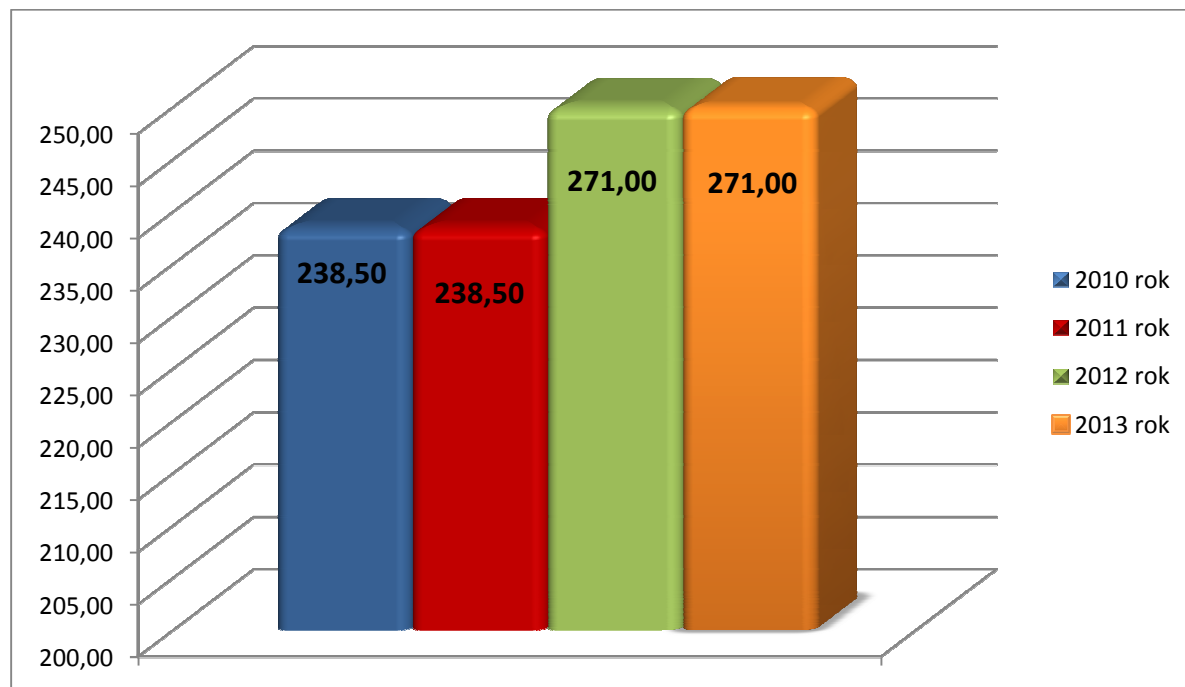
WYSOKOŚĆ ZASIŁKU OKRESOWEGO OSOBY SAMOTNIE GOSPODARUJĄCEJ BEZ DOCHODU

Wysokość zasiłku okresowego ustalana jest w podobny sposób jak zasiłku stałego, tzn. od wysokości odpowiedniego kryterium dochodowego odejmuje się dochód osoby lub rodziny. Minimalna wysokość zasiłku nie może być niższa niż 20 zł. Wprowadzono zasadę ustalającą minimalną kwotę zasiłku jako określony procent różnicy pomiędzy kryterium dochodowym a dochodem osoby lub rodziny.

Od 2008 roku procent ten wynosi:

- w przypadku osoby samotnie gospodarującej 50% różnicy między kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej a dochodem tej osoby,
- w przypadku rodziny – 50% różnicy między kryterium dochodowym rodziny a dochodem rodziny.

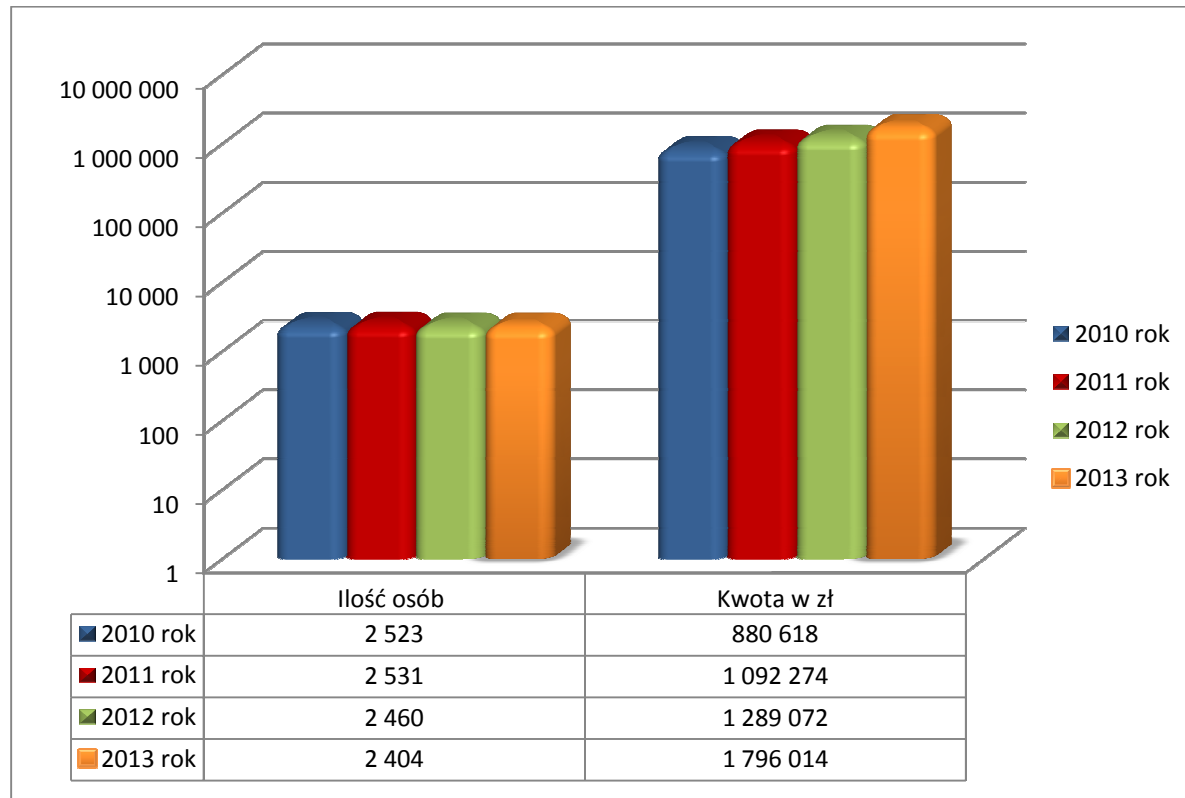
Ta zasada to gwarancja wypłacenia 50% zasiłku okresowego. Jednak ośrodek pomocy społecznej może wypłacać zasiłek w wysokości 100%, jeśli w swoim budżecie znajdzie na ten cel środki finansowe. Z uwagi na zmianę progów kryterium dochodowego od października 2012r. minimalna wysokość zasiłku okresowego dla osoby samotnie gospodarującej uległa zwiększeniu i wynosi 271 zł.

ZASIŁKI CELOWE

Największą grupę odbiorców stanowią podopieczni pobierający zasiłki celowe. Zasiłki celowe przyznawane są osobom i rodzinom w zależności od ilości i jakości potrzeb wszystkich osób kwalifikujących się do tej formy pomocy, środków finansowych będących w dyspozycji organu pomocy społecznej, ale przede wszystkim od sytuacji życiowej wnioskodawców. Zasiłek celowy może być przyznany w celu zaspokojenia niezbędnych potrzeb bytowych, np. na pokrycie kosztów leczenia, zakupu żywności, leków, opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, kosztów drobnych remontów oraz sprawienia pogrzebu. Różnorodność tych sytuacji powoduje konieczność sprawiedliwego dopasowywania odpowiednich kwot zasiłków do uzgodnionych w postępowaniu potrzeb.

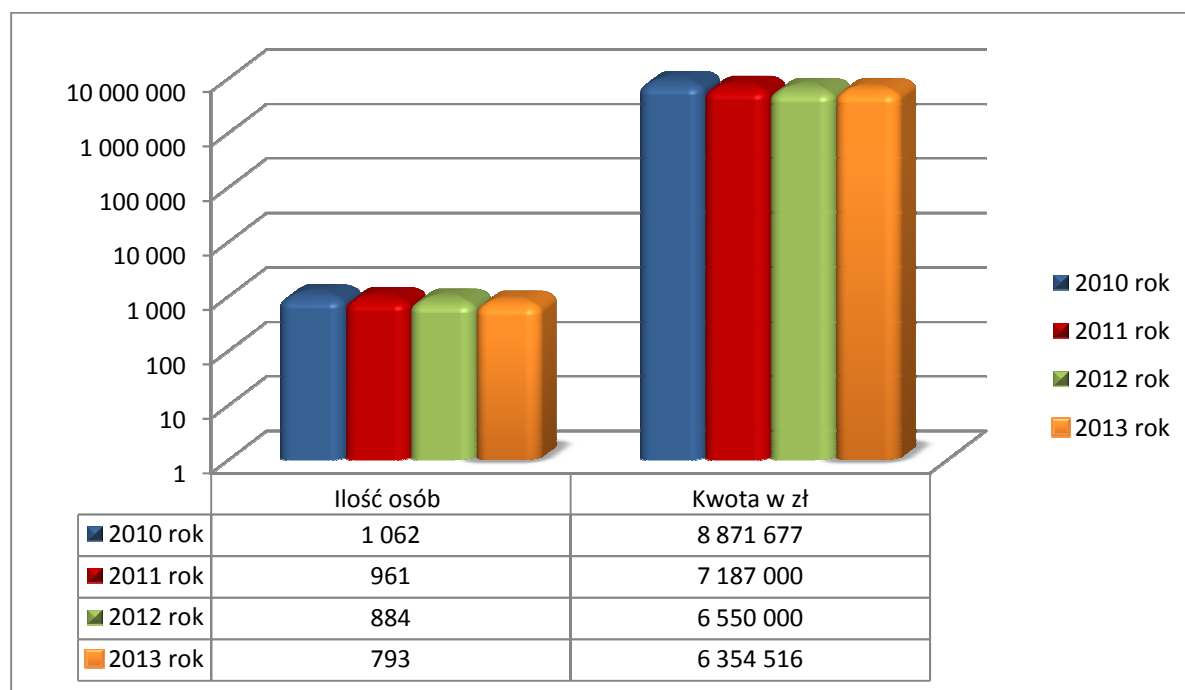
Odnosząc się do poniższego wykresu stwierdzić należy, że w przybliżeniu utrzymana jest stała liczba osób korzystających z pomocy w formie zasiłku celowego, jednakże zwiększeniu ulega kwota przeznaczona na wypłatę tej formy pomocy – w 2013 roku zwiększyła się dwukrotnie w stosunku do roku 2010. Powodem wzrostu jest prawdopodobnie coroczna zwyżka inflacji, wyższa kwota przyznawanych zasiłków, a także fakt, że pomoc rzeczowa w postaci opału z dowozem od 2011 roku została zamieniona na formę pieniężną – zasiłki celowe na dofinansowanie do zakupu węgla, bądź koksu oraz dofinansowanie opłat gazu i energii w celach grzewczych.

USŁUGI OPIEKUŃCZE

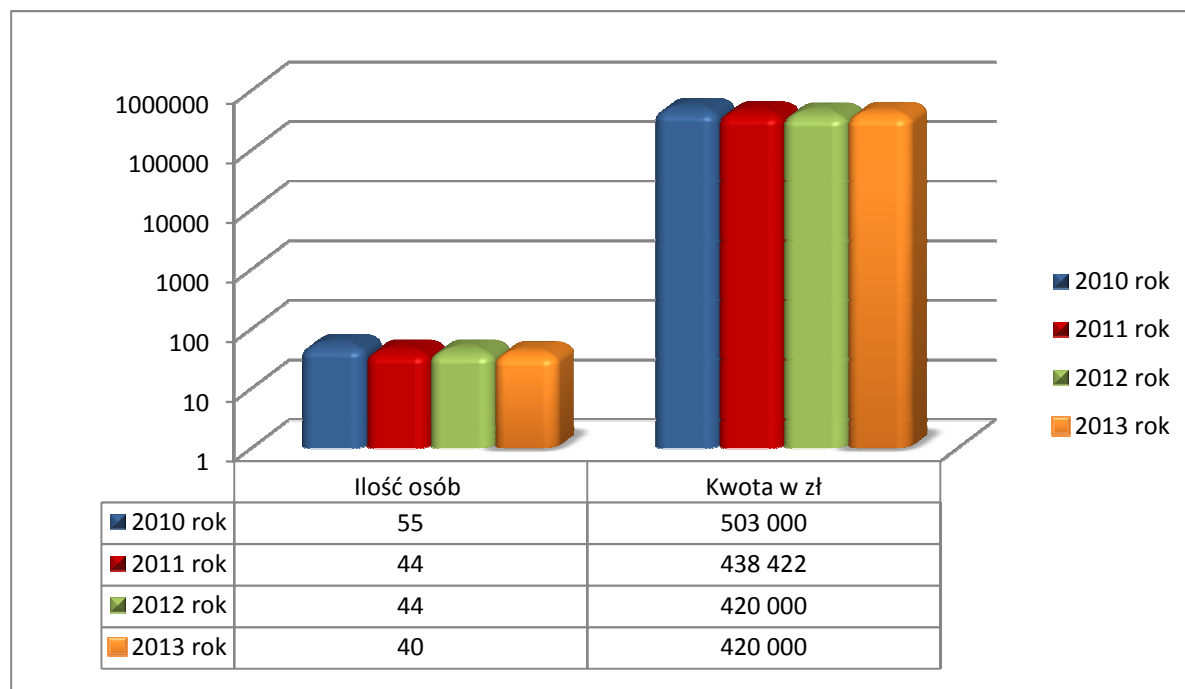
W myśl art. 50 ustawy o pomocy społecznej osobie samotnej, która z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymaga pomocy innych osób a jest jej pozbawiona, przysługuje pomoc w formie usług opiekuńczych lub specjalistycznych usług opiekuńczych. Dopuszcza się także świadczenie usług na rzecz osób posiadających rodzinę, w sytuacji, gdy rodzina nie jest w stanie zapewnić im pomocy.

Wysokość odpłatności za usługi opiekuńcze ustalana jest na podstawie uchwały Rady Miasta Legnica Nr XXXIX/39805 z dnia 24 października 2005 r. ze zmianami.

SPECJALISTYCZNE USŁUGI OPIEKUŃCZE

Specjalistyczne usługi opiekuńcze są to usługi dostosowane do szczególnych potrzeb wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności, świadczone przez osoby ze specjalistycznym przygotowaniem zawodowym. Szczegółowe zasady dotyczące specjalistycznych usług opiekuńczych zawarte są w Rozporządzeniu Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 r. oraz w Rozporządzeniu zmieniającym z dnia 6 lipca 2006 r.

PROGRAM RZĄDOWY „Pomoc Państwa w Zakresie Dożywiania”

W 2013 roku Ośrodek nadal realizował program wieloletni „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”, celem którego jest wsparcie gmin w wypełnianiu zadań własnych o charakterze obowiązkowym w zakresie dożywiania dzieci oraz zapewnienia posiłku osobom jego pozbawionym, długofalowe działanie w zakresie poprawy stanu zdrowia dzieci i młodzieży poprzez ograniczanie zjawiska niedożywienia, upowszechnianie zdrowego stylu żywienia, poprawa poziomu życia osób i rodzin o niskich dochodach oraz rozwój w gminach bazy żywnościowej, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb dzieci i młodzieży.

Program realizuje działania dotyczące w szczególności zapewnienia pomocy w zakresie dożywiania dzieciom do 7 roku życia, uczniom do czasu ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej oraz osobom i rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej, w szczególności osobom samotnym, w podeszłym wieku, chorym lub niepełnosprawnym, w formie posiłku, świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności albo świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych.

W roku 2013 z posiłków korzystały dzieci i młodzież w placówkach oświatowych oraz osoby dorosłe w stołówce mieszczącej się w Noclegowni dla Bezdomnych. Wydawaniem i przygotowywaniem ciepłego posiłku dla najbardziej potrzebujących pomocy podopiecznych Ośrodka zajmowała się również Restauracja „Kolorowa”, wyłoniona w drodze przetargu zorganizowanego przez Ośrodek.

OPIEKUNOWIE PRAWNI

W myśl art. 36 pkt 1 lit. h ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004r. (tekst jednolity Dz. U. z 2009r. Nr 175, poz.1362 ze zm.) wypłacane jest wynagrodzenie należne opiekunowi prawnemu z tytułu sprawowania opieki przyznanej przez Sąd. Zgodnie z powołaną ustawą świadczenia pieniężne z pomocy społecznej przyznaje się i wypłaca za okres miesiąca kalendarzowego, poczynszy od miesiąca, w którym został złożony wniosek wraz z wymaganą dokumentacją. W przypadku gdy uprawnienie do świadczenia nie obejmuje pełnego miesiąca, świadczenie to przyznaje się za niepełny miesiąc, a kwotę świadczenia ustala się dzieląc pełne kwoty przez liczbę dni kalendarzowych tego miesiąca i mnożąc przez liczbę dni objętych świadczeniem – art. 106 ust. 3.

Ponadto zgodnie z art.53 a wynagrodzenie za sprawowanie opieki wypłaca się w wysokości ustalonej przez Sąd. Wynosi ono nie więcej niż 10 proc. miesięcznego wynagrodzenia w gospodarce narodowej podawanego przez GUS za okres poprzedzający jego przyznanie. Znowelizowana ustawa z dnia 18 marca 2011 roku zwalnia organ pomocy społecznej z konieczności przeprowadzania rodzinnego wywiadu środowiskowego z potencjalnym opiekunem oraz wydania w tej sprawie decyzji administracyjnej. Taka zmiana upraszcza procedurę jego wypłaty. Jest to uzasadnione tym, że o jego przyznaniu oraz wysokości decyduje sąd. Ponadto otrzymanie tego świadczenia nie jest uzależnione od osiągania dochodów spełniających kryterium dochodowe uprawniające do świadczeń z pomocy społecznej.

POMOC INSTYTUCJONALNA

Dział Pomocy Instytucjonalnej przygotowuje decyzje kierujące mieszkańców Legnicy do:

- domów pomocy społecznej,
- Domu Dziennego Pobytu,
- Noclegowni,
- Punktu Opieki nad Matką i Dzieckiem,
- Środowiskowego Domu Samopomocy.

Do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu. Zgodnie z art. 54 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tekst jednolity: Dz. U. z 2013 r., poz. 182 z późniejszymi zmianami) osobie wymagającej całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niemogącej samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, której nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych, przysługuje prawo do umieszczenia w domu pomocy społecznej.

Osoby umieszczone w latach 2009 – 2013 w domach pomocy społecznej z podziałem na typy domów

Typ domu pomocy społecznej	2009	2010	2011	2012	2013
dla przewlekle somatycznie chorych	44	39	40	44	38
dla przewlekle psychicznie chorych	9	5	5	8	12
dla dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie	2	0	0	3	2
dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej intelektualnie	1	2	2	1	1

Zdecydowana większość umieszczonych w domach pomocy społecznej (ponad 72%) to osoby przewlekle somatycznie chore w podeszłym wieku.

Osoby oczekujące na umieszczenie w domach pomocy społecznej w latach 2009 - 2013 z podziałem na typy domów

Typ domu pomocy społecznej	2009	2010	2011	2012	2013
dla przewlekle somatycznie chorych	36	40	37	32	29

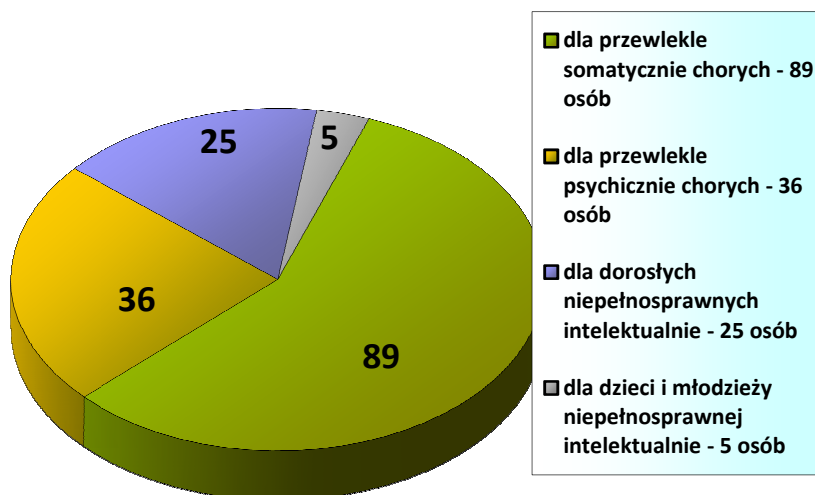
dla przewlekle psychicznie chorych	12	15	18	13	17
dla dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie	3	3	3	3	1
dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej intelektualnie	0	0	0	0	0

Osoby przewlekle somatycznie chore w podeszłym wieku stanowią najliczniejszą grupę oczekujących na umieszczenie w domach pomocy społecznej.

Jak wynika z powyższych danych, najwięcej osób oczekuje, jest kierowanych i umieszczanych w domach pomocy społecznej przeznaczonych dla osób przewlekle somatycznie chorych. Rocznie do placówek przeznaczonych dla osób w podeszłym wieku przewlekle chorych kierowanych jest średnio 41 osób. W roku 2013 w domu pomocy społecznej w Legnicy umieszczonych zostało 13 osób, a 25 osób w domach pomocy społecznej w innych powiatach. Pozostałe osoby oczekują na umieszczenie. Wysoki standard i bardzo dobra jakość świadczonych usług w Domu Pomocy Społecznej przy ul. Grabskiego 11 w Legnicy skutkuje tym, iż 90% oczekujących jest zainteresowana skierowaniem wyłącznie do tego konkretnego domu. Nie bez znaczenia jest również możliwość kontaktu z bliskimi. Są to podstawowe argumenty wniosków o skierowanie bądź przeniesienie do tego Domu. Skutkuje to długim okresem oczekiwania na umieszczenie, który aktualnie wynosi ok. 6 miesięcy.

Zdecydowanie mniejsza liczba osób jest kierowana i oczekuje na umieszczenie do pozostałych typów domów pomocy społecznej, wśród których najdłuższym okresem oczekiwania na miejsce charakteryzują się domy pomocy społecznej dla osób przewlekle psychicznie chorych - średnio ok. 2 lat.

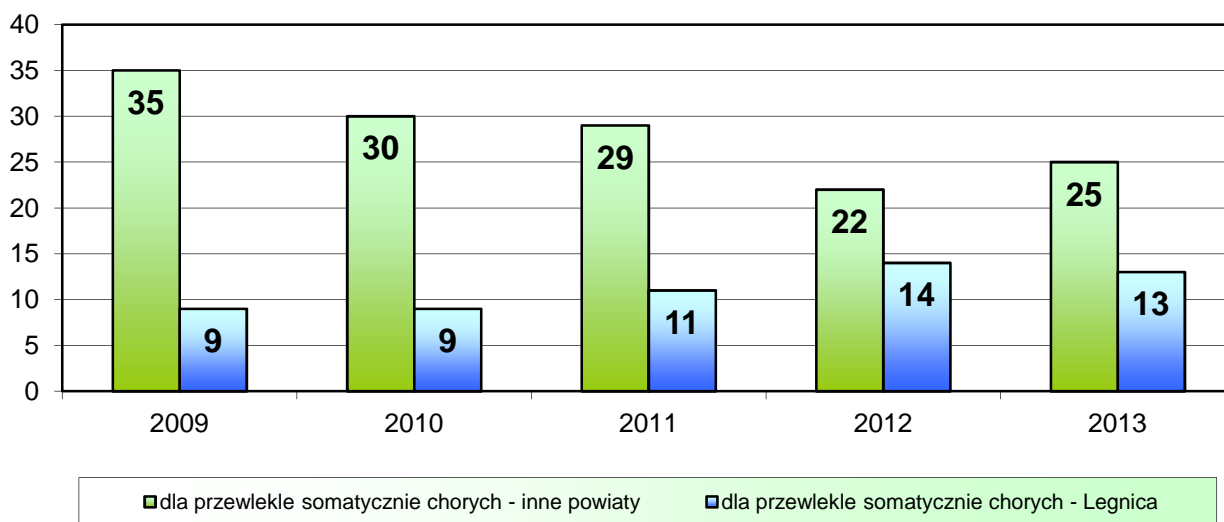
Mieszkańcy Legnicy przebywający w roku 2013 w domach pomocy społecznej zlokalizowanych na terenie innych powiatów z podziałem na typy domów

W roku 2013 w 25 domach pomocy społecznej zlokalizowanych na terenie innych powiatów przebywało 155 mieszkańców Legnicy.

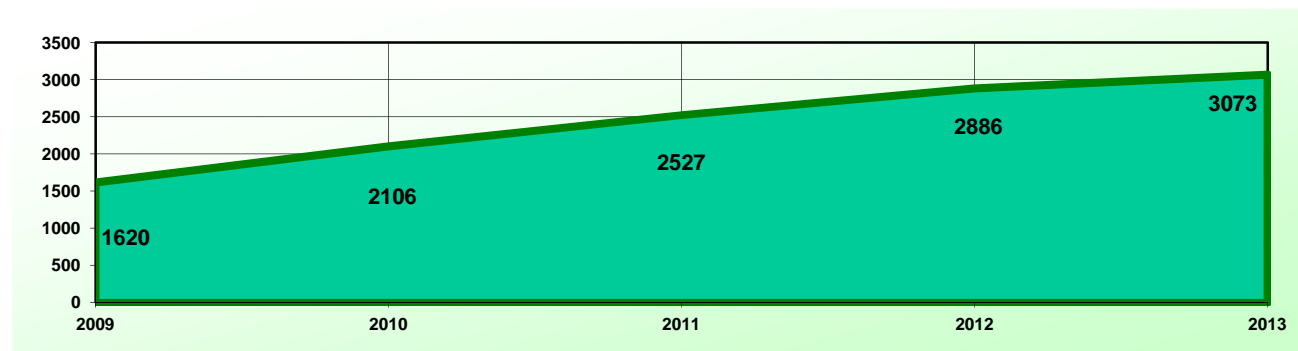
Ponad 56 % z nich to osoby w podeszłym wieku przewlekle somatycznie chore, którym zapewniono opiekę poza miastem.

Osoby umieszczone w latach 2009 – 2013 w domach pomocy społecznej dla osób przewlekle somatycznie chorych

Od kilku lat utrzymuje się tendencja umieszczania większej liczby osób w podeszłym wieku w domach pomocy społecznej zlokalizowanych w okolicznych powiatach. Powodem takiej sytuacji jest brak okresu oczekiwania na przyjęcie osoby do domu pomocy społecznej poza Legnicą. W najbliższym Legnicy Domu Pomocy Społecznej „Prząśnik” w Brenniku gmina Ruja, przeznaczonym dla osób przewlekle somatycznie chorych w 2013 r. przebywało 68 mieszkańców Legnicy.

Środki z budżetu miasta na pokrycie kosztu pobytu mieszkańców miasta Legnicy umieszczonych w domach pomocy społecznej zlokalizowanych na terenie innych powiatów w tys. zł.

Opłaty wniesione przez m. Legnica	2009	2010	2011	2012	2013
	1 620 000 zł	2 106 492 zł	2 527 468 zł	2 885 826 zł	3 073 484 zł

Środki, które budżet miasta przeznacza na pokrycie kosztu pobytu mieszkańców Legnicy w domach pomocy społecznej, zlokalizowanych na terenie innych powiatów, systematycznie wzrastają.

DOM POMOCY SPOŁECZNEJ DLA DOROSŁYCH

Dom Pomocy Społecznej dla Dorosłych przy ul. W. Grabskiego 11 zapewnia całodobową opiekę 61 osobom przewlekle somatycznie chorym. Mieszkańcy mają zapewnioną podstawową opiekę lekarską i pielęgniarską.

Miesięczny koszt utrzymania mieszkańca w latach 2003 – 2013

Lp.	Rok	Kwota zł
1	2003	2057,00
2	2004	2439,06
3	2005	2154,44
4	2006	2457,86
5	2007	2683,14
6	2008	2788
7	2009	3217
8	2010	3412
9	2011	3610
10	2012	3588,04
11	2013	3786,55

Zatrudnienie personelu bezpośrednio opiekującego się mieszkańcami DPS dla Dorosłych w latach 2003 – 2013

Rok	Pielęgniarki	Opiekunki	Psycholog	Pracownik socjalny	Technik fizjoterapii	Instruktor terapii zajęciowej	Pracownik kulturalno oświatowy	Pokojowe
2003	16	2	0	1	1	1	0	8

2004	18	2	1	1	1	1	0	9
2005	22	2	1	1	2	1	0	9
2006	21	2	1	1	2	1	0	9
2007	22	2	1	1	2	1	1	9
2008	16	5	1	1	2	0	1	9
2009	15	7	1	1	2	0	1	9
2010	16	6	1	1	2	0	1	9
2011	15	9	1	1	2	0	1	9
2012	15	9	1	1	2	0	1	8
2013	15	9	1	1	2	1	0	8

Liczba mieszkańców DPS dla Dorosłych w Legnicy wg wieku w latach 2003 – 2013

Przedział wiekowy mieszkańców	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
19-40 lat	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
41-60 lat	1	3	4	3	3	3	3	3	3	3	2
61-74 lat	7	10	9	11	5	10	8	5	3	3	4
powyżej 75 lat	53	48	48	47	53	48	49	52	54	52	53
Średnia wieku w 2013 roku wyniosła lat 81,22											

Najstarszy mieszkaniec Domu Pomocy Społecznej dla Dorosłych w Legnicy ma 97 lat, najmłodszy 40 lat.

Liczba kobiet i liczba mężczyzn w DPS dla Dorosłych w latach 2003 – 2013

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Kobiety	42	42	44	45	46	48	48	45	47	47	47
Mężczyźni	20	20	18	17	16	14	13	16	14	12	14

Rodzaj i ilość zabiegów rehabilitacyjnych wykonanych w roku 2013

Rodzaje zabiegów	2013
Kinezyterapia	4978
Fizykoterapia	3793
Ćwiczenia grupowe rehabilitacyjne : C. Knill, gimnastyka poranna, gry i zabawy ruchowe, ćw. relaksacyjne	7414
Masaż klasyczny	136

Łącznie wykonano 18038 zabiegów.

Kontynuowano pomoc w zaopatrzeniu w środki ortopedyczne, pomoc w organizacji wyjazdów na turnusy rehabilitacyjne.

DOM POMOCY SPOŁECZNEJ DLA DZIECI

Dom Pomocy Społecznej dla Dzieci w Legnicy, przy ul. Kubusia Puchatka 4 przeznaczony jest dla niepełnosprawnych intelektualnie dzieci i młodzieży.

Dom świadczy usługi bytowe, opiekuńcze i pielęgnacyjne, rehabilitacyjne, medyczne, różne formy terapii zajęciowej na poziomie obowiązującego standardu w oparciu o metody wynikające z indywidualnych potrzeb i możliwości dzieci. Dom jest stałym miejscem zamieszkania niepełnosprawnych dzieci i młodzieży. Placówka zabezpiecza całodobową opiekę. Kadra zatrudniona to wykwalifikowani pracownicy: 11 pielęgniarek, 10 opiekunek, 3 pokojowe. Świadczenia wspomagające zapewniało 2 fizjoterapeutów, masażysta, 3 instruktorów terapii zajęciowej oraz personel pomocniczy i gospodarczy.

Personel administracyjny to kierownik placówki, główny specjalista d/s medycznych oraz dietetyk i intendent. Dom posiada własną kuchnię i pralnię. Do obiektu należy wolno stojący garaż i ogród.

Mieszkańki domu

Obecnie placówka jest przeznaczona dla 39 mieszkańców. W Domu Pomocy Społecznej przebywają dzieci upośledzone umysłowo. Większość dzieci, oprócz upośledzenia, posiada inne dysfunkcje, jak: niepełnosprawność ruchowa – 90 % dzieci, dziecięce porażenie mózgowe, niedowidzenie, niedosłuch, epilepsja, cukrzyca, Zespół Downa, autyzm oraz inne przewlekłe choroby somatyczne.

Wszystkie dzieci mają orzeczoną niepełnosprawność przez Miejski Zespół d/s Orzekania o Niepełnosprawności, w tym 37 dzieci ma ustalony stopień niepełnosprawności,

38 dziewczynek ma stwierdzone przez Poradnię Psychologiczno – Pedagogiczną upośledzenie umysłowe, w tym:

- 26 mieszkańców ma głęboki stopień upośledzenia (w tym jedna z autyzmem i 2 Zespołem Downa),
- 8 znaczny stopień upośledzenia,
- 5 umiarkowany stopień upośledzenia.

19 osób jest leżących, 3 poruszające się na wózku inwalidzkim i 17 osób poruszających się samodzielnie. Mieszkanki w różnym stopniu wymagają bezpośredniej opieki lub pomocy osoby drugiej w wszystkich czynnościach życia codziennego. W związku z swoją niepełnosprawnością dziewczynki nie przewidują zagrożeń środowiskowych, a niekiedy same dla siebie mogą stanowić zagrożenie (zachowania agresywne). Nie roszą nadziei na samodzielne życie.

Koszt utrzymania mieszkańca w Domu Pomocy Społecznej za rok 2013 wynosił 5 146,45 zł. Dzienna stawka żywieniowa wynosiła 9,50 zł.

Edukacja i terapia

Wszystkie mieszkanki podlegające obowiązkowi szkolnemu – 10 osób – taki obowiązek realizowały. Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z 30 stycznia 1997 r. (Dz. U. z 1997 r. Nr 14), Orzeczeniem Poradni Pedagogiczno - Psychologicznej i wnioskiem opiekunów prawnych, dzieci z głębokim upośledzeniem były i są nadal objęte zajęciami rewalidacyjno -wychowawczymi do 25 roku życia. W zależności od stopnia upośledzenia dzieci realizują specjalny program nauczania w różnych formach:

- indywidualnie – w placówce DPS,
- zajęcia zespołowe - w Ośrodku Rewalidacyjno - Wychowawczym ZPS (ul. Piechoty),
- gimnazjum dla dzieci z lekkim i umiarkowanym upośledzeniem w ZPS (ul. Rycerska),
- Szkoła Zawodowa Przystosowująca do Pracy - w ZPS (ul. Rycerska),
- szkoła przystosowująca do zawodu z programem klasy życia przy Ośrodku Rewalidacyjno - Wychowawczym przy ul. Tatrzańskiej,
- jedna dziewczynka była objęta terapią psychologiczną przez Ośrodek Interwencji Kryzysowej.

Ponadto pięć osób nie objętych edukacją uczęszczały na zajęcia Warsztatów Terapii Zajęciowej.

lp.	Rodzaj zajęć edukacyjnych	Stan dzieci uczących się na dzień 31.12.1013
1.	Zajęcia indywidualne (w tym jedna realizuje program dla dzieci z upośledzeniem lekkim i umiarkowanym)	5
2.	Zajęcia zespołowe	3
3.	Gimnazjum	1

4.	Szkoła zawodowa (przysposabiająca do pracy)	1
5.	WTZ	5

W DPS wydzielone są 2 pomieszczenia do realizacji zadań edukacyjnych, a oprócz tego nauczycielom udostępniana była Sala Doświadczenia Świata.

Zajęcia terapeutyczne realizowane były przez trzech instruktorów terapii zajęciowej w oparciu o indywidualne programy terapeutyczne dostosowane do potrzeb i możliwości mieszkanki i zgodnie z kwartalnymi programami opracowanymi dla poszczególnych grup dziecięcych.

W codziennej pracy terapeuci posługiwali się następującymi metodami:

- terapią polisensoryczną (oddziaływanie różnymi środkami na zmysły – praca na Sali Doświadczenia Świata),
- terapią Knilla (zestaw ćwiczeń skierowanych na poznawanie schematu własnego ciała),
- terapią Bobath (poprawianie koordynacji ruchowej i integracji sensorycznej),
- terapią poprzez pracę (nauka samodzielności i współpracy w grupie),
- arteterapią (zajęcia plastyczne i estetyczne),
- metodą ośrodków pracy – (empiryczne poznawanie otoczenia, kojarzenie pojęć),
- zabawą z elementami socjalizacji,
- terapią muzyczną (indywidualna i grupowa).

Cyklicznie (raz w tygodniu) odbywały się spotkania zespołu opiekuńczo-terapeutycznego, którego zadaniem jest dokonywanie oceny funkcjonowania mieszkanki w placówce oraz określanie i korygowanie indywidualnego planu wsparcia.

Zgodnie z opracowanym planem kulturalno – oświatowym dzieci uczestniczyły w wielu wycieczkach i imprezach organizowanych przez Dom, ale też przez szkołę i Warsztaty Terapii Zajęciowej.

Placówka posiada własny środek transportu do przewożenia dzieci na zajęcia szkolne, WTZ i wycieczki.

Rehabilitacja

Świadczenia rehabilitacyjne są zabezpieczane w miejscu zamieszkania dzieci. W tym celu Dom Pomocy Społecznej dla Dzieci zatrudnia dwóch techników fizjoterapii i masażystę. Rehabilitanci posiadają bazę w postaci sali rehabilitacyjnej, gabinetu fizykoterapii i sali do hydromasażu.

W 2013 roku wykonano następujące zabiegi rehabilitacyjne:

Lp.	Rodzaj świadczenia	Ilość zabiegów
1.	Kinezyterapia indywidualna	2600

2.	Terapia ruchowa grupowa	1930
3.	Kąpiele perełkowe	363
4.	Indywidualne zabiegi fizykalne	120
5.	Hydroterapia	801
6.	Masaż	1166

Rehabilitanci, terapeuci, pielęgniarka, opiekunka są powołani w skład zespołu opiekuńczo – terapeutycznego i na posiedzeniach zespołu mają wpływ na konstruowanie indywidualnego planu wsparcia oraz ocenę realizacji zadań z nim związanych.

Opieka medyczna

Bezpośrednią opiekę pielęgnacyjną i nadzór medyczny nad mieszkańcami sprawuje Główny Specjalista d/s Medycznych. Realizację świadczeń medycznych zabezpieczali lekarze: 1-go kontaktu z Przychodni Rejonowej – doraźnie, neurolog – 1 razy w miesiącu i psychiatra dziecięcy 2 razy w miesiącu. Dom realizował potrzeby mieszkank w ramach dostępu do specjalistycznych usług i badań lekarskich w przychodniach specjalistycznych. Co roku dzieci są szczepione przeciw grypie. Dom Pomocy Społecznej zabezpieczał leki refundowane przez NFZ, natomiast leki pełnopłatne kupowane były z środków własnych mieszkank – zgodnie z ustawą o pomocy społecznej.

Praca socjalna

Realizacją zadań w tym zakresie zajmuje się pracownik socjalny zatrudniony w placówce. Do jego zadań należało kompletowanie dokumentów do poszczególnych instytucji w celu nadania NIP-u, ustalenia niepełnosprawności, wyrobienia dowodu osobistego, ubezwłasnowolnienia, ustalenia opieki prawnej, ustalenia prawa do renty socjalnej, rodzinnej, zasiłku pielęgnacyjnego. Pracownik socjalny uczestniczył w posiedzeniach zespołu opiekuńczo – terapeutycznego i życiu społeczno - kulturalnym mieszkank, a także wspierał działania pracowników pierwszego kontaktu i opiekunów prawnych oraz utrzymywał kontakty z rodzinami dzieci.

W zakresie zdolności do czynności prawnych: 32 mieszkanki są ubezwłasnowolnione całkowicie, 2 częściowo, w sprawie dwóch mieszkank trwają procedury sądowe. Opiekunami prawnymi są rodzice bądź pracownicy DPS i tak:

- 17 opiekunów prawnych to członkowie rodzin
- 18 opiekunów to pracownicy placówki
- 4 kurator sądowy

Sporządzono do Sądu Rodzinnego 25 opinii odnośnie funkcjonowania mieszkank i sprawowania nad nimi opieki prawnej.

W 2013 roku wykonano szereg prac remontowych, których celem było dostosowanie obiektu do wymagań pokontrolnych w zakresie ochrony przeciwpożarowej, zwiększenie

komfortu zamieszkania, osiągnięcie bezpieczeństwa oraz pełniejszej intymności mieszkańców.

W budynku wstawiono okna oddymiające (na klatce schodowej). Ponadto wymieniono 4 hydranty, które są zgodne z obowiązującymi normami przeciwpożarowymi.

Doposażono pozostałe, a dotychczas nie posiadające pomieszczenia w czujniki systemu alarmowo – przyzywowego (19 sztuk).

Zostały również wymienione drzwi wewnętrzne, które mają określoną przepisami odporność ogniową.

DOM DZIENNEGO POBYTU

Dom Dziennego Pobytu wypełnia zadania w ramach szeroko zakrojonej instytucjonalnej opieki nad starszymi członkami społeczeństwa. Przeciwdziała instytucjonalizacji, tak charakterystycznej dla osób przebywających w domach pomocy społecznej.

Podstawowym zadaniem jest przygotowanie gorącego posiłku dla seniorów. W roku 2013 Dom wydał 77 495 obiadów na kwotę 433,972,00 zł oraz 8220 kolacji na kwotę 23 016,00 zł. Łączna kwota wydanych posiłków – 456 988,00 zł.

Ważna jest również aktywizacja seniorów. Najpopularniejszą formą aktywizacji DDP były:

- zabawy taneczne – 1 raz w miesiącu,
- zabawy na świeżym powietrzu (grill, zajęcia sportowe, rozgrywki karciane),
- słuchanie muzyki,
- oglądanie telewizji – seanse filmowe,
- wycieczki do Złotoryi, Wojsławic, Wrocławia, Kunic i Świdnicy,
- wspólne obchodzenie imienin oraz urodzin.

Inną formą aktywizacji seniorów była integracja z DDP „Senior” z Lubina oraz Stowarzyszeniem Seniorów „Trzeci Wiek”.

Dużym zainteresowaniem cieszą się warsztaty terapii zajęciowej, zajęcia ruchowe oraz spotkania z przedstawicielami różnych firm promujących zdrowy styl życia.

Stałymi punktami działalności Domu są imprezy kalendarzowe tj. Dzień Babci, Dzień Dziadka, Dzień Kobiet, Dzień Matki, Walentynki, Dni Seniora oraz uroczyste Śniadanie Wielkanocne i Wigilia.

NOCLEGOWNIA i Punkt Opieki nad Matką i Dzieckiem

Placówka dysponuje 54 miejscami dla osób potrzebujących schronienia (bezdomnych), w tym 6 miejsc dla kobiet. Punkt Opieki nad Matką i Dzieckiem dysponuje 9 miejscami dla matek z dziećmi.

W 2013 r. w Noclegowni wydano 85 897 ciepłych posiłków z czego skorzystały 484 osoby zarówno mieszkańcy noclegowni jak i najubożsi mieszkańcy Legnicy. Ze schronienia w naszej placówce w 2013 r. skorzystało 299 osób. W Noclegowni świadczone są również podstawowe usługi medyczne, kąpielowe, pralnicze i fryzjerskie.

Z uwagi na fakt, iż osoby bezdomne wymagają bardzo zindywidualizowanego podejścia, pracownicy socjalni Noclegowni przywiązują dużą wagę do świadczenia pomocy w formie pracy socjalnej i towarzyszą swoim podopiecznym w podejmowanych przez nich działaniach.

Praca socjalna jest działalnością niewymierną jednakże pracę pracowników socjalnych Noclegowni i PONMiDZ można przedstawić liczbowo w postaci poniższej tabeli:

LP.	ELEMENTY PRACY SPOCJALNEJ	LICZBA OSÓB 2013
1.	Uzyskanie świadczeń alimentacyjnych, uzmysłowienie klientowi korzyści wynikających z zabezpieczenia świadczenia dziecku	6
2.	Uregulowanie sytuacji prawnej dziecka	4
3.	Usprawnienie w załatwianiu spraw bieżących i urzędowych	7
4.	Ustalenie uprawnień do renty inwalidzkiej lub emerytury z ZUS	5
5.	Doprowadzenie do ustalenia stopnia niepełnosprawności	9
6.	Złożenie wniosku o przydział mieszkania w ZGM	52
7.	Znalezienie zatrudnienia do odpowiedniego do stanu zdrowia	4
8.	Pomoc w zakresie prawidłowego gospodarowania budżetem domowym	36
9.	Nabycie przez klienta umiejętności radzenia sobie z prowadzeniem gospodarstwa domowego	36
10.	Uzyskanie wsparcia w środowisku	15
11.	Doprowadzenie do uregulowania zadłużeń	5
12.	Uregulowanie sytuacji prawnej lokalu	3
13.	Doprowadzenie do zarejestrowania w PUP osób pozostających bez pracy	37
14.	Zapewnienie ciepłych posiłków w szkołach dla dzieci	6
15.	Pomoc w uzyskaniu podręczników szkolnych	1
16.	Pomoc w dotarciu do lekarza poradni specjalistycznej w celu diagnozy leczenia i rehabilitacji	17
17.	Wystąpienie do sądu wgląd w sytuację rodziny	4
18.	Pomoc w nawiązaniu zerwanych więzi rodzinnych	3

19.	Uzyskanie sprzętu medycznego bądź ortopedycznego	3
20.	Uzyskanie świadczenia zdrowotnego	10
21.	Zamówienie wizyty lekarza I-go kontaktu	9
22.	Doprowadzenie do konsultacji psychologicznej, psychiatrycznej	5
23.	Podjęcie leczenia Poradni Zdrowia Psychicznego	5
24.	Podjęcie działań w celu częściowego lub całkowitego ubezwłasnowolnienia	1
25.	Rozeznanie pod kątem wskazania kuratora bądź opiekuna prawnego dla osoby częściowo lub całkowicie ubezwłasnowolnionej	1
26.	Podjęcie leczenia odwykowego	10
27.	Wystąpienie o przymusowe leczenie	9
28.	Pomoc w załatwieniu detoksykacji	4
29.	Podjęcie terapii w MONAR	4
30.	Pomoc w dotarciu do odpowiedniej grupy wsparcia	15
31.	Współpraca z kuratorem w celu poprawy funkcjonowania rodziny	5
32.	Współpraca z pedagogiem szkolnym w celu poprawy funkcjonowania rodziny	4
33.	Skierowanie dziecka na zajęcia pozalekcyjne: świetlice, szkoły	1
34.	Wytypowanie osób do prac społecznie użytecznych	1
35.	Pomoc w uzyskiwaniu podstawowego sprzętu gospodarstwa domowego dla osób opuszczających placówkę	14
36.	Pomoc w przezwyciężeniu trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu Zakładu Karnego	5
37.	Monitoring w ramach procedury Niebieska Karta – Pomoc Społeczna	3
38.	Kontakt z innymi ośrodkami pomocy społecznej w celu zapewnienia schronienia osobom bezdomnym spoza Legnicy	49
39.	Współpraca z innymi instytucjami pomocowymi	45
40.	Zawarte Indywidualne Programy Wychodzenia z Bezdomności	11

Ponadto Noclegownia pośredniczy w przekazywaniu mebli, sprzętu AGD i odzieży osobom ubogim i potrzebującym tego rodzaju sprzętu. Dary otrzymujemy najczęściej od osób fizycznych tj. mieszkańców Legnicy.

W minionym roku zorganizowano dla podopiecznych „Śniadanie Wielkanocne” oraz „Wieczerze Wigilijną” Dzieci mieszkające w Punkcie otrzymały paczki mikołajkowe

od Prezydenta Legnicy, Towarzystwa Przyjaciół Dzieci, Straży Miejskiej w Legnicy oraz KGHM.

Pracownicy Noclegowni współpracują z Policją, Służbą Ochrony Kolei, Strażą Miejską, PCK, ZGM, Urzędem Miasta w Legnicy, Miejską Izbą Wyrzeźwień w Legnicy, Poradniami Zdrowia Psychicznego, Ośrodkami Terapii Uzależnień od alkoholu, Miejskim Zespołem ds. Orzekania o Stopniu Niepełnosprawności oraz placówkami Służby Zdrowia. Współpracuje również z Koordynatorem ds. Dzieci Krzywdzonych Wydziału ds. nieletnich i Patologii KMP w Legnicy.

ŻŁOBKI

Opieka w Żłobkach MOPS w Legnicy jest sprawowana nad dziećmi w wieku od ukończenia 20 tygodnia życia do lat 3. Podstawowym zadaniem żłobków w 2013 r. było udzielanie świadczeń opiekuńczych poprzez: sprawowanie opieki nad dziećmi, zapewnienie dzieciom warunków do prawidłowego rozwoju, odpowiedniego do ich wieku i potrzeb, zapewnienie wyżywienia zgodnie z obowiązującymi normami, zapewnienie właściwej opieki nad dziećmi zakwalifikowanymi do grup dyspanseryjnych, czuwanie nad bezpieczeństwem dzieci wszechstronne rozwijanie indywidualnych zdolności ruchowych i manualnych dzieci odpowiednio do ich wieku i zapewnienie warunków bytowych zbliżonych jak najbardziej do warunków domowych.

W kwietniu 2013 r. do czterech funkcjonujących w Legnicy żłobków, złożonych zostało 168 kart zgłoszeniowych oraz 161 deklaracji o kontynuacji pobytu dziecka w żłobku w roku 2013/2014. Razem, w okresie naboru 329 rodzin było zainteresowanych pobytom dziecka w żłobku z czego do żłobków zostało przyjętych 307 dzieci. Przyjęte zostały tylko dzieci, które wraz z rodzicami zamieszkują w Legnicy i których rodzice są zatrudnieni lub prowadzą działalność gospodarczą.

W związku z tym, iż każdy żłobek w Legnicy jest przygotowany na przyjęcie 94 dzieci przez cały 2013 rok odbywały się dodatkowe przyjęcia dzieci do poszczególnych placówek. W sumie w 2013 r. z opieki w żłobkach skorzystało 526 dzieci, z tego:

- w Żłobku Nr 1 - 134,
- w Żłobku Nr 2 – 131,
- w Żłobku Nr 3 – 128,
- w Żłobku Nr 4 – 133.

W każdej placówce funkcjonowały trzy grupy wiekowe, do których dzieci dobierane były pod względem wiekowym i rozwojowym. Grupy liczyły średnio po 25 dzieci. Średnio dziennie do żłobków uczęszczało 58 dzieci. Podczas pobytu w żłobku dzieci miały zapewnione codziennie cztery zdrowe i smaczne posiłki.

W ciągu roku w żłobkach organizowane były imprezy okolicznościowe, takie jak: Dzień Dziecka, Dzień Matki, Dzień Babci, Mikołajki czy bal karnawałowy. Bardzo ważnym

aspektem działalności żłobków w Legnicy, w 2013 r. była również współpraca z rodzicami. Wszystkie szczegóły związane z pobytem dziecka w żłobku były omawiane i wyjaśniane przy przyjęciu dziecka do placówki. Dla rodziców organizowane były tzw. „dni otwarte”, w czasie których mogli poznać zasady funkcjonowania instytucji oraz jej specyfikę.

Bezpośredni nadzór nad prawidłowym funkcjonowaniem żłobków Legnicy sprawowali kierownicy poszczególnych placówek. Skład personelu zatrudnionego w żłobkach dostosowany był do liczby dzieci uczęszczających.

Wszyscy rodzice dzieci uczęszczających do żłobków zobowiązani byli do ponoszenia opłat za pobyt oraz wyżywienie dziecka w żłobku. W 2013 r. opłata za pobyt dziecka w żłobku w Legnicy wynosiła 0,1% minimalnego wynagrodzenia za pracę, za 1 godzinę pobytu dziecka w żłobku tj. 1,60 zł. W/w opłata ulegała obniżeniu o 50% za każde dziecko, w przypadku uczęszczania do żłobka więcej niż jednego dziecka z danej rodziny. Natomiast opłata za wyżywienie dziecka w żłobku wynosiła 5zł za każdy dzień pobytu dziecka w placówce. W przypadku usprawiedliwionej nieobecności dziecka w żłobku powyżej jednego miesiąca, nie pobierana była opłata z pobyt. Opłata za wyżywienie nie była pobierana w przypadku nieobecności dziecka w żłobku przez kolejne 3 dni i dłużej.

W 2013 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej zmagał się z rodzicami, którzy nie regulowali w terminie opłat za pobyt i wyżywienie dziecka w żłobku. Na dzień 31 grudnia 2013 r. kwota zaległości w opłatach za żłobek wynosiła 27 876 zł. W związku z brakiem możliwości wyegzekwowania opłaty od rodziców, 20 spraw zostało skierowanych do sądu.

W 2013 r. w żłobkach dokonywano głównie bieżących napraw i konserwacji urządzeń oraz niezbędnych prac remontowych.

PIECZA ZASTĘPCZA

W 2013 roku w Legnicy funkcjonowały 143 rodziny zastępcze, w których przebywało 204 dzieci i osób pełnoletnich.

Liczba rodzin zastępczych i umieszczonych w nich dzieci w latach 2009-2013

rok	2009	2010	2011	2012	2013
Liczba rodzin zastępczych	110	115	131	137	143
Liczba umieszczonych w nich dzieci	149	163	188	202	204

W 2013 roku, na podstawie postanowień sądu opiekuńczego, utworzono 20 nowe rodziny zastępcze, w których umieszczono 20 dzieci.

Liczba rodzin zastępczych utworzonych w latach 2009-2013

rok	2009	2010	2011	2012	2013
Liczba rodzin zastępczych utworzonych w danym roku	15	18	28	22	20

W Legnicy funkcjonują trzy rodzaje rodzin zastępczych:

- spokrewnione z dzieckiem,
- niezawodowe,
- zawodowe, pełniące funkcję pogotowia rodzinnego.

Rodzaj i liczba rodzin zastępczych funkcjonujących na terenie Legnicy w latach 2009-2013

rok	2009	2010	2011	2012	2013
Rodziny zastępcze spokrewnione z dzieckiem	102	103	115	101	105
Rodziny zastępcze niespokrewnione z dzieckiem	5	9	13	-----	-----
Rodziny niezawodowe	-----	-----	-----	33	35
Rodziny zastępcze niespokrewnione z dzieckiem o charakterze pogotowia rodzinnego	3	3	3	-----	-----
Rodziny zastępcze zawodowe pełniące funkcję pogotowia rodzinnego	-----	-----	-----	3	3

W 2012 r. podpisano, na okres 4 lat, umowy z 3 rodzinami o wykonanie zadania rodziny zastępczej zawodowej pełniącej funkcję pogotowia rodzinnego.

Z dniem 01.04.2013 r. rozwiązana została umowa o wykonanie funkcji rodziny zastępczej zawodowej pełniącej funkcję pogotowia rodzinnego z 1 rodziną, na mocy porozumienia stron.

Wysokość wynagrodzenia za wykonanie zadania rodziny zastępczej zawodowej pełniącej funkcję pogotowia rodzinnego określa ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej i wynosi ono 2.600 zł. Uchwałą Rady Miejskiej Legnicy Nr XXXVIII/387/13 z dnia 28.10.2013 r. podwyższono wysokość w/w wynagrodzenia do kwoty 3.300 zł.

W 2013 roku w legnickich pogotowiach rodzinnych przebywało 19 dzieci w wieku do lat 7.

Zespół do Spraw Pieczy Zastępczej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Legnicy systematycznie prowadzi grupowe spotkania dla wszystkich legnickich opiekunów zastępczych, mające na celu wzmocnienie zastępczych środowisk rodzinnych. Spotkania realizowane są na podstawie programów edukacyjno-wspierających, zatwierdzonych przez dyrektora MOPS w Legnicy. Dla rodzin zastępczych zawodowych i niezawodowych prowadzone jest poradnictwo, mające na celu zachowanie i wzmocnienie ich kompetencji oraz przeciwdziałanie zjawisku wypalenia zawodowego.

Dodatkowo, w okresie od czerwca do grudnia 2013 r., 37 rodzin zastępczych objętych było opieką 2 koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Legnicy udziela wszystkim rodzinom zastępczym pomocy finansowej.

Wysokość świadczeń wypłaconych rodzinom zastępczym w latach 2009-2013 w zł

rok	2009	2010	2011	2012	2013
Pomoc pieniężna na pokrycie kosztów utrzymania dziecka w rodzinie zastępczej, wraz z dodatkami	1.108.392,00	1.124.104,00	1.302.762,00	1.412.104,00	1.442.591,00
Pomoc pieniężna dla niespokrewnionych z dzieckiem rodzin zastępczych z tytułu sprawowania opieki nad dzieckiem i jego wychowania	11.035,00	18.941,00	28.110,00	12.188,00	11.858,00
Jednorazowa pomoc pieniężna na pokrycie niezbędnych wydatków	23.223,00	31.457,00	28.750,00	9.150,00	9.850,00

związanych z potrzebami przyjmowanego do rodziny dziecka					
Wynagrodzenie za pełnienie funkcji zawodowej niespokrewnionej z dzieckiem rodziny zastępczej o charakterze pogotowia rodzinnego	83.040,00	57.022,00	125.833,00	-----	-----
Wynagrodzenie, wraz z pochodnymi, za wykonanie zadania rodziny zastępczej zawodowej pełniącej funkcję pogotowia rodzinnego	-----	-----	-----	95.084,00	107.514,00
Świadczenie pieniężne za wykonanie zadania rodziny pomocowej	-----	-----	-----	576,00	2.295,00
Jednorazowe świadczenie pieniężne dla rodziny zastępczej zawodowej na pokrycie kosztów związanych z przeprowadzeniem niezbędnego remontu lokalu mieszkalnego	-----	-----	-----	3.600,00	3.000,00
Środki finansowe na utrzymanie lokalu mieszkalnego dla rodziny zastępczej zawodowej	-----	-----	-----	-----	16.210,00

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej pomocą i wsparciem otacza również osoby pełnoletnie, które opuściły, po osiągnięciu pełnoletności rodzinę zastępczą, rodzinny dom dziecka, placówkę opiekuńczo-wychowawczą lub placówkę opiekuńczo-terapeutyczną, a także dom pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, dom dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży oraz schronisko dla nieletnich, zakład poprawczy, specjalny ośrodek szkolno-wychowawczy, młodzieżowy ośrodek socjoterapii, zapewniający całodobową opiekę i młodzieżowy ośrodek wychowawczy. Osobom tym udzielana jest pomoc finansowa na usamodzielnienie, kontynuowanie nauki oraz zagospodarowanie.

**Liczba osób korzystających z pomocy na kontynuowanie nauki
i wysokość świadczeń wypłaconych w latach 2009-2013**

rok	Liczba osób otrzymujących pomoc pieniężną na kontynuowanie nauki	Pomoc pieniężna na kontynuowanie nauki
2009	73	344.643,00
2010	91	306.431,00
2011	78	303.125,00
2012	70	254.319,00
2013	53	214.412,00

**Liczba osób korzystających z pomocy na usamodzielnienie
i wysokość świadczeń wypłaconych w zł., w latach 2009-2013**

rok	Liczba osób które otrzymały pomoc pieniężną na usamodzielnienie	Pomoc pieniężna na usamodzielnienie
2009	18	85.644,00
2010	17	98.820,00
2011	15	79.056,00
2012	19	95.017,00
2013	8	37.252,00

**Liczba osób korzystających z pomocy na zagospodarowanie
w formie rzeczowej i wysokość świadczeń w zł., w latach 2009-2013**

rok	Liczba osób, które otrzymały pomoc na zagospodarowanie	Pomoc na zagospodarowanie
2009	14	62.558,00
2010	21	102.070,00
2011	24	100.874,00
2012	20	97.779,00
2013	15	76.444,00

W 2013r. pomoc na usamodzielnienie i zagospodarowanie została przyznana pełnoletnim wychowankom opuszczającym placówki opiekuńczo - wychowawcze, rodziny zastępcze, na remont i wyposażenie lokali mieszkalnych otrzymanych z zasobów ZGM w Legnicy.

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej wskazała, że pomoc na zagospodarowanie może być przyznawana w formie pieniężnej lub w formie rzeczowej, w wysokości nie niższej, niż 1.500 zł. Uchwałą Nr XXIV/235/12 Rady Miejskiej Legnicy, podwyższono wysokość świadczenia na zagospodarowanie dla osób usamodzielnianych do kwoty 5.000,00 zł.

Dzieci pozbawione częściowo lub całkowicie opieki rodzicielskiej, dla których nie znaleziono zastępczych form opieki i wychowania rodzinnego, umieszcza się w pieczy instytucjonalnej tj. w placówce opiekuńczo- wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym.

Na terenie Legnicy funkcjonują 4 placówki opiekuńczo-wychowawcze: 1 placówka wielofunkcyjna, 1 placówka socjalizacyjna, Centrum Opiekuńczo-Wychowawcze i placówka opiekuńczo-wychowawcza typu rodzinnego. W 2013r. funkcjonowały 3 rodziny zastępcze zawodowe pełniące funkcję pogotowia rodzinnego. Nie zabezpiecza to potrzeb miasta w tym zakresie. Dlatego też legnickie dzieci umieszczane są w placówkach opiekuńczo-wychowawczych oraz rodzinach zastępczych, na terenie innych powiatów.

Liczba legnickich dzieci przebywających na terenie innych powiatów

Powiat	Liczba dzieci przebywających w innych powiatach	
	Placówka opiekuńczo-wychowawcza	Rodzina zastępcza
Szamotuły	1	0
Wolsztyn	3	0
Jawor	13	0
Lubin	0	1
Głogów	0	1
Nowy Sącz	0	2
Jelenia Góra	0	1
Milicz	4	1
Limanowa	2	0
Grodzisk Wielkopolski	0	2
Koło	0	1
Kłodzko	5	0
Białogard	11	0
Oborniki Śląskie	2	0
Wołów	7	0

Legnica	0	15
Częstochowa	3	0
Głubczyce	3	0
Olesno	1	0
Poznań	0	1
RAZEM	55 dzieci	25 dzieci

W związku z powyższym miasto Legnica zobowiązane jest do ponoszenia wydatków na utrzymanie dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych i rodzinach zastępczych na terenie innych powiatów, na podstawie zawartych porozumień.

Liczba legnickich dzieci przebywających w placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie innych powiatów i wydatki poniesione za ich pobyt w zł, na podstawie zawartych porozumień

rok	Liczba dzieci przebywających w placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie innych powiatów, zgodnie z zawartymi porozumieniami	Wydatki poniesione za pobyt dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie innych powiatów, zgodnie z zawartymi porozumieniami
2009	44	1.055.697,00
2010	55	1.104.601,00
2011	43	1.226.983,00
2012	40	1.029.614,00
2013	55	1.361.255,00

Liczba legnickich dzieci przebywających w rodzinach zastępczych na terenie innych powiatów i wydatki poniesione za ich pobyt w zł, na podstawie zawartych porozumień

rok	Liczba dzieci przebywających w rodzinach zastępczych na terenie innych powiatów, zgodnie z zawartymi porozumieniami	Wydatki poniesione za pobyt dzieci w rodzinach zastępczych na terenie innych powiatów, zgodnie z zawartymi porozumieniami
2009	24	166.538,00
2010	25	196.855,00
2011	24	186.685,00
2012	30	262.004,00
2013	25	239.015,00

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Legnicy zobowiązany jest do prowadzenia postępowań wobec rodziców biologicznych dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej rodzinnej i instytucjonalnej, w sprawie ustalenia opłaty lub odstąpienia od ustalenia opłaty za pobyt małoletnich w rodzinach zastępczych i placówkach opiekuńczo-wychowawczych.

Liczba wydanych decyzji w latach 2009-2013

rok	2009	2010	2011	2012	2013
Liczba decyzji w sprawie odstąpienia od ustalenia opłaty za pobyt dzieci w rodzinie zastępczej i placówce opiekuńczo-wychowawczej	82	101	112	189	564
Liczba decyzji ustalających opłatę za pobyt dzieci w rodzinie zastępczej i placówce opiekuńczo-wychowawczej	5	8	20	9	17

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej nałożyła na kierowników powiatowych centrów pomocy rodzinie obowiązek wytoczenie powództwa o zasądzenie świadczeń alimentacyjnych na rzecz dziecka przebywającego w pieczy zastępczej, w przypadku gdy od umieszczenia dziecka w pieczy upłynął rok.

W 2013 r. Dyrektor MOPS w Legnicy wytoczył 13 powództw do Sądu Rejonowego w Legnicy o zasądzenie świadczeń alimentacyjnych na rzecz 17 dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej w Legnicy.

RODZINNY DOM DZIECKA

Rodzinny Dom Dziecka MOPS w Legnicy jest placówką opiekuńczo – wychowawczą, którą prowadzą małżonkowie, posiadający dwójkę własnych, dorosłych już dzieci. Opiekunowie są pracownikami Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Legnicy. Posiadają świadectwo ukończenia szkolenia PRIDE, kwalifikującego małżonków do prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz pozytywną opinię Ośrodka Adopcyjnego dotyczącą predyspozycji do pełnienia w/w funkcji.

Z uwagi na warunki mieszkaniowe i obowiązujące standardy placówka rodzinna w Legnicy jest w stanie zapewnić bezpieczny dom piątce dzieci. W 2013 r. w Rodzinnym Domu Dziecka MOPS przebywało czworo dzieci w tym: dwóch chłopców w wieku 9 i 12 lat, dwie dziewczynki w wieku 11 lat oraz jedna osoba pełnoletnia, która kontynuuje naukę w szkole średniej. Wszystkie dzieci zostały umieszczone w placówce na podstawie orzeczeń Sądu Rejonowego w Legnicy. Opiekunowie troszczyli się o potrzeby bytowe, edukacyjne, emocjonalne i społeczne małoletnich, ze szczególnym uwzględnieniem ich indywidualnych potrzeb. Dzieci nawiązały z opiekunami zastępczymi pozytywne i rokujące na przyszłość więzi, aktywnie uczestniczyły w życiu rodziny, pomagały w codziennych pracach i obowiązkach. Po zajęciach w szkole dzieci uczęszczały na zajęcia wyrównawcze i kółka zainteresowań. Jedna z dziewczynek przynależy do harcerstwa i aktywnie uczestniczyła w zbiórkach oraz innych akcjach organizowanych przez hufiec. W zajęciach plastycznych

organizowanych w Spółdzielczym Domu Kultury „Kopernik” w Legnicy aktywny udział brało jedno z dzieci.

Dodatkowo podopieczni Rodzinnego Domu Dziecka dwa razy w tygodniu uczestniczyli w zajęciach organizowanych w Ośrodku Pomocy Terapeutycznej dla Dzieci i Młodzieży MOPS w Legnicy. Ze strony Ośrodka dzieci objęte były również terapią logopedyczną, pedagogiczną oraz psychologiczną. W okresie ferii zimowych i wakacji uczestniczyły w zorganizowanych formach wypoczynku.

W maju 2013 r. dzieci brały udział w konkursie plastycznym pt. „Rodzic na zastępstwo” organizowanym przez Dolnośląski Ośrodek Polityki Społecznej we Wrocławiu.

Działania opiekunów zastępczych wspierane były przez Zespół do Spraw Pieczy Zastępczej MOPS w Legnicy, który koordynował prace pomocowe, skierowane na rodzinę. Pracownicy Zespołu do Spraw Pieczy Zastępczej wspierali kierownika placówki w sporządzaniu planu pomocy dziecku oraz w dokonywaniu oceny sytuacji dziecka, zgodnie z przepisami.

W minionym roku opiekunowie dbali również o podtrzymywanie więzi rodzinnych. Za zgodą sądu i opiekunów, dzieci spotykały się z rodzicami, dziadkami, rodzeństwem oraz wujostwem. Jednak obecna sytuacja rodziców biologicznych dzieci nie pozwala na ich powrót do domu rodzinnego. W przypadku dwójki dzieci rodzice zostali pozbawieni, przez sąd władzy rodzicielskiej. Opiekunem prawnym małoletnich został ustanowiony kierownik Rodzinnego Domu Dziecka MOPS. Pozostałym rodzicom dzieci, które przebywają w placówce władza rodzicielska została ograniczona. Dwoje dzieci z uregulowaną sytuacją prawną zostało zgłoszonych do Ośrodka Adopcyjnego we Wrocławiu. Do dzisiaj nie udało się znaleźć rodzin gotowych na przyjęcie dzieci.

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej placówka rodzinna w 2013 r. otrzymywała co miesiąc środki finansowe na utrzymanie dzieci w zryczałtowanej kwocie nie niższej niż 660 zł na jedno dziecko oraz środki finansowe na bieżące funkcjonowanie placówki rodzinnej. W październiku 2012 r. uchwałą Rady Miejskiej Legnicy zwiększona została wysokość zryczałtowanej kwoty na utrzymanie dziecka. W związku z powyższym od stycznia 2013 r. środki finansowe na utrzymanie dzieci przysługiwały w zryczałtowanej kwocie 750 zł. miesięcznie na każde dziecko. W/w suma była przeznaczana między innymi na:

- wyżywienie dostosowane do potrzeb rozwojowych dziecka,
- wyposażenie: w odzież, obuwie, bieliznę i inne przedmioty osobistego użytku, stosownie do wieku i indywidualnych potrzeb dziecka,
- środki higieny osobistej,
- podręczniki, pomoce i przybory szkolne,
- koszty przejazdu,
- zajęcia kulturalne, rekreacyjne i sportowe,
- zabawki odpowiednie do wieku rozwojowego dziecka,

- kieszonkowe,
- opłatę za pobyt w bursie lub internacie.

Dodatkowo raz w roku każdemu dziecku w wieku od szóstego do osiemnastego roku życia przysługiwało dofinansowanie do wypoczynku poza miejscem zamieszkania w wysokości 1 000 zł. Natomiast środki finansowe na bieżące funkcjonowanie placówki rodzinnej określane są w miesięcznych i rocznych stawkach i były przeznaczone na:

- utrzymanie lokalu mieszkalnego,
- usługi telekomunikacyjne,
- bieżące naprawy, remonty oraz wyposażenie placówki w niezbędny sprzęt,
- świadczenia opieki zdrowotnej, które nie są finansowane z ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej,
- wyrównywanie opóźnień w nauce.

Lokal, w którym znajduje się placówka rodzinna jest wyremontowany, dobrze wyposażony we wszelkie ułatwiające życie sprzęty gospodarstwa domowego. Pomieszczenia są kolorowe, funkcjonalnie urządzone. Dzieci mają do dyspozycji komputer z dostępem do internetu. Placówka spełnia wszelkie standardy wymagane w placówkach opiekuńczo - wychowawczych.

ODDZIAŁ – OŚRODEK INTERWENCJI KRYZYSOWEJ

W 2013 roku w Ośrodku Interwencji Kryzysowej objęto interwencją i pomocą 528 rodzin, Udzielono pomocy 587 osobom dorosłym. Interwencja i pomoc dotycząca osób niepełnoletnich udzielona została 89 osobom.

Biorąc pod uwagę formy pracy realizowane w Ośrodku Interwencji Kryzysowej przeprowadzono:

- 2495 spotkań terapeutycznych z osobami dorosłymi, dotyczyły one 171 osób;
- 225 spotkania terapeutycznych z dziećmi i młodzieżą, dotyczyły one 27 osób;
- 238 spotkań z parami rodzicielskimi, małżeńskimi lub innymi subsystemami rodzinnymi, dotyczyły one 97 par;
- 1142 konsultacji jednorazowych, dotyczyły one 142 osób;
- 745 spotkań konsultacyjnych o charakterze poradnictwa (niejednorazowe) dotyczyły one 189 osób dorosłych;
- 194 spotkań konsultacyjnych o charakterze poradnictwa (niejednorazowe) z dziećmi i młodzieżą, dotyczyły one 52 osób niepełnoletnich;
- przeprowadzono 71 spotkań diagnostycznych dla dzieci i młodzieży, przeprowadzono diagnozę 23 dzieci i młodzieży;
- przeprowadzono diagnozę psychologiczną 3 osób dorosłych, na zlecenie Sądu i we współpracy z Zespołem d/s Pieczy Zastępczej;
- przeprowadzono 115 spotkań konsultacyjnych i terapeutycznych w środowisku, dotyczyły one 13 osób; praca konsultacyjna, terapeutyczna prowadzona w środowisku dotyczyła osób niepełnosprawnych, starszych i chorych;

- przeprowadzono 41 interwencji kryzysowych wobec 52 osób; interwencje jedenastokrotnie miały miejsce w środowisku podopiecznych OIK, trzydziestokrotnie interweniowano po zgłoszeniu się podopiecznych do OIK;
- psycholodzy OIK brali udział w 329 posiedzeniach grup roboczych Zespołu Interdyscyplinarnego;
- logopeda Ośrodka Interwencji Kryzysowej prowadził pracę z 22 osobami w tym 2 osoby dorosłe.

Realizując zadania wynikające z Ustawy o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej w 2013 roku realizowano programy otwartych grup wsparcia dla rodziców:

- 1) "Grupa wsparcia dla rodziców wieku przedszkolnym i szkolnym " - spotkania odbywały się raz w miesiącu;
- 2) "Niepokoje rodziców wokół rozwoju dzieci do 3 roku życia" - spotkania odbywały się 2 razy w miesiącu.

Realizując zadania wynikające z Ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie w 2013 roku realizowano program otwartej grupy wsparcia " Grupa wsparcia dla osób poszkodowanych w przemocy w rodzinie - mężczyzn i kobiet ". Spotkania odbywały się raz w tygodniu.

Praca Oddziału - Ośrodek Interwencji Kryzysowej na rzecz innych jednostek organizacyjnych MOPS:

- realizacja programu dla pracowników zespołów terapeutyczno-opiekuńczych DPS dla Dorosłych - przeprowadzono 2 szkolenia dla personelu DPS: "Praca z osobą straszą - chorym na Alzheimera, Parkinsona, stwardnienie rozsiane" oraz "Prawa człowieka w kontekście Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej";
- praca interwencyjna, wczesnoprofilaktyczna i edukacyjna na rzecz Żłobków - spotkania psychoedukacyjne dla rodziców, obserwacja i diagnoza dzieci 1 -3 rok życia;
- praca na rzecz Domu Dziennego Pobytu dla Dorosłych - zajęcia aktywizacji ruchowej;
- praca na rzecz Zespołu d/s Pieczy Zastępczej, konsultacje, diagnozy, spotkania terapeutyczne dla uczestników procedury kwalifikacyjnej na środowiska zastępcze, praca na rzecz środowisk zastępczych;
- praca na rzecz Zespołu Asystentów Rodziny, doradztwo programowe i wsparcie merytoryczne asystentów;
- praca na rzecz pracowników socjalnych MOPS: wspieranie w pracy socjalnej, pomoc w pracy z podopiecznymi obcojęzycznymi (tłumaczenie podczas kontaktu);
- praca na rzecz Noclegowni i Punktu Opieki nad Matką i Dzieckiem: program edukacyjny w formie prezentacji treści edukacyjnych na tablicy informacyjnej.

Współpraca Oddziału - Ośrodek Interwencji Kryzysowej z innymi instytucjami pomocowymi na terenie Legnicy:

W ramach działań interwencyjnych podejmowano współpracę z Wydziałem III Rodzinnym i Nieletnich Sądu Rejonowego w Legnicy, Komitetem Ochrony Praw Dziecka, Rzecznikiem

Praw Obywatelskich, Domami Dziecka w Legnicy, pedagogami i psychologami szkół podstawowych, gimnazjów i liceów w Legnicy.

Działalność szkoleniowa w Oddziale - Ośrodek Interwencji Kryzysowej:

- pracownicy Ośrodka systematycznie podnoszą swoje kwalifikacje zawodowe w kierunku diagnozy, interwencji kryzysowej - szczególnie wobec problemu przemocy w rodzinie, pomocy psychoterapeutycznej, mediacji, terapii dzieci i młodzieży;
- pracownicy Ośrodka brali udział w następujących szkoleniach:
 - o "Przemoc i krzywda w rodzinie z problemem uzależnienia od alkoholu"; odbyły się 4 spotkania szkoleniowe w terminach: 19-20.09.2013r., 09-11.10.2013r., 18-20.11.2013r., 02-04.12.2013r. Szkolenie było prowadzone przez specjalistów z Instytutu Integralnej Psychoterapii Gestalt;
 - o „Oddziaływania korekcyjno-edukacyjne wobec sprawców przemocy w rodzinie”. Szkolenie było organizowane przez Dolnośląski Urząd Wojewódzki, odbywało się od X-XII w cyklu spotkań trzydniowych jeden raz w miesiącu;
 - o „Prowadzenie programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc”. Spotkanie organizowane było przez Dolnośląski Urząd Wojewódzki i odbyło się w grudniu 2013 r.
- pracownicy OIK brali udział w konferencji na temat interwencji kryzysowej organizowanej przez PPP nr 1; konferencja odbyła się 08.05.2013 r.
- pracownicy OIK z własnej inicjatywy biorą udział w superwizjach warsztatu pracy, konferencjach i seminariach zawodowych, terapeutycznych i psychoterapeutycznych (Kraków, Poznań, Warszawa).

Zdarzenia kryzysowe rejestrowane w Ośrodku Interwencji Kryzysowej w 2013 r.:

- 1) Przemoc w rodzinie fizyczna i psychiczna. Zaburzenia i choroby będące konsekwencją zdarzeń krytycznych.
- 2) Przemoc w rodzinie w formie zaniedbania osób zależnych, zaburzenia psychiczne, trudności adaptacyjne i emocjonalne jako konsekwencje zdarzeń przemocowych w formie zaniedbania.
- 3) Uzależnienia. Alkohol w rodzinie i konsekwencje nadużywania alkoholu przez jej członków.
- 4) Uzależnienia. Alkohol w rodzinie i konsekwencje zdarzeń kryzysowych wcześniejszych - DDA. Dorosłe ofiary przemocy Domowej.
- 5) Problemy w rodzinie i małżeńskie. Rozpad związku.
- 6) Problemy wychowawcze rodziny. Zachowania opozycyjno-buntownicze, depresyjne, załamania adaptacji dorastającej młodzieży i młodych dorosłych. Kryzys przeżywany przez rodziców i najbliższe osoby.
- 7) Kryzysowe konsekwencje wypadków komunikacyjnych i innych zdarzeń losowych.
- 8) Żałoba, śmierć, terminalna choroba osób bliskich.

OŚRODEK POMOCY TERAPEUTYCZNEJ DLA DZIECI I MŁODZIEŻY

Ośrodek Pomocy Terapeutycznej dla Dzieci i Młodzieży jest specjalistyczną placówką wsparcia dziennego, której zadaniem jest wspieranie rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

Ośrodek przeznaczony jest dla dzieci i młodzieży w wieku 7-18 lat. Dzieci i młodzież mają możliwość przebywania w placówce codziennie w godzinach 12.00. do 18.00.

W 2013 r. w OPT funkcjonowały dwie grupy wychowawcze tzw. klubowe dla dzieci młodszych w wieku 7-12 lat, młodzieży 13-18 lat. Do grupy młodszej uczęszczało 36 dzieci, do grupy starszej 39 dzieci. Stałym elementem pracy w grupie wychowawczej było stworzenie odpowiednich warunków do rozwoju psychofizycznego dzieci i młodzieży. Praca wychowawcza ukierunkowana była na rozwój emocjonalny dzieci. Dzieci uczestniczyły w zajęciach w których uczą się rozumienia zasad i norm społecznych. Uczęły się współpracy i współdziałania w grupie. W ramach zajęć klubowych organizowane były różnego typu konkursy, w których mogły pokazać swoje mocne strony, mogły osiągnąć sukces.

Dzieci i młodzież uczęszczający do Ośrodka korzystali także z pomocy w nauce. Na terenie placówki organizowane były zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze z języka polskiego, matematyki i zajęcia dla dzieci klas I-III.

Liczba dzieci korzystających z pomocy w nauce w 2013 r.

Zajęcia	Język polski	Matematyka	Zajęcia dydaktyczno - wyrównawcze
Rodzaj szkoły			
Szkoła podstawowa	28	27	28
Gimnazjum	20	24	0
Szkoła ponadgimnazjalna	3	3	0
Razem	51	54	28

Podczas zajęć uczniowie odrabiali bieżące zadania domowe, powtarzali i utrwalali nowe partie materiału. Wykonywali zadania dodatkowe zaproponowane przez nauczycieli.

W 2013 r. zostały przygotowane dwa scenariusze spektaklu "Serialowo i filmowo" oraz "Alicja w krainie czarów". Autorem scenariuszy jest nauczyciel języka polskiego. Udział w przedstawieniach jest dla podopiecznych ośrodka niezwykle cennym przeżyciem. Ośrodek jest jedynym dla nich miejscem gdzie mogą występować na scenie, pokazać siebie, swoje zdolności teatralne. Dzieci grają przedstawięcia dla swoich rodziców, opiekunów, co dodatkowo wpływa na wzrost ich poczucia wartości, pewności siebie.

W ramach zajęć specjalistycznych w 2013 r. w Ośrodku organizowane były zajęcia socjoterapeutyczne, terapeutyczne, korekcyjno-kompensacyjne.

W zajęciach z terapii pedagogicznej brało udział 70 dzieci. Dla każdego uczestnika zajęć został opracowany indywidualny plan pracy terapeutycznej. W trakcie roku 6 podopiecznych otrzymało pracę samokształceniową w celu wdrażania ich do samodzielnej pracy. Praca samokształceniowa dotyczy uczniów ze starszych grup gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych. Zajęcia korekcyjno – kompensacyjne sprawiały, że dzieci czuły się pewniej na gruncie szkolnym oraz niwelowały dysfunkcje.

Zajęcia socjoterapeutyczne dla dzieci i młodzieży prowadzone były w 3 grupach. Dla dzieci młodszych, dziewcząt w wieku 13-16 lat, chłopców 13-16 lat. Spotkania grup socjoterapeutycznych odbywały się raz w tygodniu. Odbyło się średnio 20 spotkań dla każdej z grup. Zajęcia socjoterapeutyczne ukierunkowane były na eliminację występujących u dzieci zaburzeń zachowania, nadpobudliwości, zaburzeń emocjonalnych. Istotą pracy było także wspomaganie dzieci i młodzieży w rozwoju i funkcjonowaniu społecznym. Poza celami rozwojowymi realizowano także cele edukacyjne, których zadaniem jest wpływ na lepsze funkcjonowanie społeczne, poprzez rozpoznawanie uczuć, emocji, poznawanie mechanizmów uzależnień, uczucie współzależnienia i współpracy w grupie.

W 2013 roku 51 dzieci i młodzieży zostało objętych indywidualną pomocą psychologiczną. Praca z dziećmi opierała się w znacznej mierze na:

- nauce nawiązywania pozytywnych relacji z rówieśnikami i osobami znaczącymi;
- nabywania umiejętności społecznych;
- radzenia sobie ze stresem i sytuacjami trudnymi;
- wspieraniu rozwoju w okresie dojrzewania;
- profilaktyce uzależnień;
- wzmacnianiu poczucia własnej wartości poprzez przezwyciężanie nieśmiałości i barier osobowościowych.

W 2013 r. odbyły się 444 spotkania indywidualne z dziećmi i młodzieżą. Z pomocy psychologiczno - pedagogicznej, opiekuńczej, skorzystało 128 dzieci i młodzieży oraz 118 osób dorosłych.

Trudności z jakimi zgłaszały się osoby dorosłe do psychologa to przede wszystkim:

- bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych dotycząca niepokojących zachowań,
- pogarszające się wyniki w nauce syna / córki,
- trudności emocjonalne dzieci, niepokojące zachowania opozycyjno-buntownicze,
- trudności związane z występowaniem przemocy w rodzinie,
- lękowe zaburzenia osobowości,
- kryzysy rodzinne.

Również Wychowawcy na bieżąco spotykali się z rodzicami i omawiali sprawy dotyczące funkcjonowania dzieci. Wspólnie poszukiwano rozwiązań dla pojawiających się trudności.

Psycholodzy ośrodka uczestniczyli także w spotkaniach 28 grup roboczych powołanych przez Zespół Interdyscyplinarnej d/s Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

W 2013 roku podopieczni Ośrodka Pomocy Terapeutycznej MOPS systematycznie uczestniczyli w zajęciach sportowych organizowanych przez animatora sportowego w Szkole Podstawowej nr 18. Korzystali z boiska sportowego tej szkoły, sali gimnastycznej. Dzieci brały udział w turniejach i rozgrywkach sportowych. W II półroczu 2013 roku nawiązano współpracę z Fundacją Teatr Avatar. Na terenie ośrodka odbywały się cotygodniowe zajęcia taneczne breakdance. W czasie imprez mikołajkowych grupa młodzieży z ośrodka występowała w Galerii Piastów. Przez cały rok w ośrodku organizowane są uroczystości i zabawy okolicznościowe.

OPT MOPS realizował w 2013 r. także 3 programy profilaktyczno-wychowawcze: "Stół, który łączy", "Zimowe zabawy bez dopalaczy", "Siła tkwi w nas", które zostały sfinansowane z programu Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. W ramach programu "Stół, który łączy" zorganizowano dla dzieci i młodzieży uczęszczających do ośrodka dożywianie w formie podwieczorków.

DODATKI MIESZKANIOWE

Dodatki mieszkaniowe wypłacane są przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Legnicy od 1 grudnia 1998 roku. Zasady, tryb przyznawania i wysokość tego świadczenia zostały określone w aktualnie obowiązującej ustawie o dodatkach mieszkaniowych z dnia 21 czerwca 2001 roku (j. t. Dz. U. z 2013 r., poz 966 z późn. zmianami).

Dodatek mieszkaniowy jest świadczeniem obligatoryjnym, które przysługuje wszystkim osobom spełniającym warunki ustawowe. Ustawa określa zarówno przesłanki przyznania dodatku, jak również sposób ustalania jego wysokości. Organ przyznający dodatki mieszkaniowe nie ma swobody w wyborze rozstrzygnięcia. Decyzje nie są podejmowane w ramach tzw. uznania administracyjnego.

Od stycznia 2004 r. wypłata dodatków mieszkaniowych jest w całości finansowana wyłącznie ze środków własnych gminy.

Dodatek mieszkaniowy przyznaje się na okres 6 miesięcy, licząc od pierwszego dnia miesiąca następującego po dniu złożenia wniosku. W związku z tym ponowny wniosek o dodatek mieszkaniowy należy złożyć w szóstym miesiącu korzystania z dodatku, aby zachować ciągłość dofinansowania do czynszu.

Dodatek mieszkaniowy przysługuje osobom, które posiadają tytuł prawny do zajmowanego lokalu, spełniają kryterium metrażowe i dochodowe. Łączne spełnienie tych warunków stanowi podstawę do uzyskania pomocy w formie dofinansowania do wydatków związanych z utrzymaniem mieszkania.

Dodatek mieszkaniowy, na podstawie tylko jednego z wymienionych tytułów, przysługuje:

- najemcom oraz podnajemcom lokali mieszkalnych;
- osobom mieszkającym w lokalach mieszkalnych, do których przysługuje im spółdzielcze prawo do lokalu mieszkalnego;
- osobom mieszkającym w lokalach mieszkalnych znajdujących się w budynkach stanowiących ich własność i właścicielom samodzielnych lokali mieszkalnych;
- innym osobom mającym tytuł prawny do zajmowanego lokalu mieszkalnego i ponoszącym wydatki związane z jego zajmowaniem;
- osobom zajmującym lokal mieszkalny bez tytułu prawnego, oczekującym na przysługujący im lokal zamienny albo socjalny.

Zgodnie z obowiązującą ustawą o dodatkach mieszkaniowych, normatywna powierzchnia użytkowa lokalu w przeliczeniu na liczbę członków gospodarstwa domowego nie może przekraczać 35 m² – dla 1 osoby, 40 m² – dla 2 osób, 45 m² – dla 3 osób, 55m² – dla 4 osób, 65 m² – dla 5 osób, 70 m² – dla 6 osób, a w razie zamieszkiwania większej liczby osób dla każdej kolejnej osoby zwiększa się normatywną powierzchnię o 5 m². Normatywną powierzchnię zwiększa się o 15 m², jeżeli w lokalu mieszkalnym zamieszkuje osoba niepełnosprawna poruszająca się na wózku inwalidzkim lub osoba niepełnosprawna,

jeżeli jej niepełnosprawność wymaga zamieszkiwania w oddzielnym pokoju. O wymogu zamieszkiwania w oddzielnym pokoju orzekają powiatowe zespoły do spraw orzekania o niepełnosprawności. Dodatek mieszkaniowy przysługuje także, gdy powierzchnia użytkowa lokalu mieszkalnego nie przekracza normatywnej powierzchni o więcej niż 30% albo 50% pod warunkiem, że udział powierzchni pokoi i kuchni w powierzchni użytkowej tego lokalu nie przekracza 60%.

Kolejny warunek, jaki musi spełnić osoba ubiegająca się o dodatek mieszkaniowy, związany jest z dochodami, jakie uzyskują członkowie jej gospodarstwa domowego.

Dodatek mieszkaniowy przysługuje, jeżeli średni miesięczny dochód na jednego członka gospodarstwa domowego w okresie trzech miesięcy poprzedzających datę złożenia wniosku nie przekracza 175% kwoty najniższej emerytury w gospodarstwie jednoosobowym (1.454,51 zł) i 125% tej kwoty w gospodarstwie wieloosobowym (1038,94 zł), obowiązującej w dniu złożenia wniosku.

W roku 2013 wydano 4 320 decyzji dotyczących dodatków mieszkaniowych, w tym 4 067 decyzji pozytywnych, 220 odmów z uwagi na niespełnienie kryteriów zawartych w ustawie o dodatkach mieszkaniowych oraz 33 decyzje o umorzeniu postępowania w sprawie przyznania dodatku mieszkaniowego.

Wśród wydanych decyzji pozytywnych było:

- 2 443 decyzje przyznające dodatki na lokale komunalne;
- 1 067 decyzji przyznających dodatki na lokale spółdzielcze;
- 557 decyzji przyznających dodatki na pozostałe lokale, w tym zakładowe.

W przypadkach stwierdzenia, że osoby którym przyznano dodatek mieszkaniowy nie opłacały na bieżąco czynszu, na wnioski zarządców, wydano 294 decyzje wstrzymujące wypłatę dodatków mieszkaniowych.

W celu weryfikacji danych zawartych we wnioskach o przyznanie tej formy pomocy, przepisy dopuszczają przeprowadzanie wywiadów środowiskowych w miejscu zamieszkania osoby ubiegającej się o dodatek mieszkaniowy. Wywiad środowiskowy przeprowadzany jest wybiórczo przez pracownika Działu Dodatków Mieszkaniowych posiadającego upoważnienie Prezydenta Miasta Legnicy. Nie musi to być pracownik socjalny. W trakcie wywiadu pracownik może żądać od wnioskodawcy i innych członków gospodarstwa domowego złożenia, pod rygorem odpowiedzialności karnej, oświadczenia o stanie majątkowym, zawierającego w szczególności dane dotyczące posiadanych ruchomości i nieruchomości oraz zasobów pieniężnych. Odmowa złożenia takiego oświadczenia stanowi podstawę do wydania decyzji o odmowie przyznania dodatku mieszkaniowego. W roku 2013 do przeprowadzenia wywiadu wytypowano 183 środowiska. Przeprowadzono 146 wywiadów, zaś w 2 przypadkach wnioskodawcy zrezygnowali z ubiegania się o dodatek mieszkaniowy po przeprowadzonym wywiadzie środowiskowym w miejscu ich zamieszkania. W 2 przypadkach wnioskodawcy zrezygnowali z ubiegania się o dodatek mieszkaniowy przed wyznaczoną przez organ datą przeprowadzenia wywiadu

środowiskowego. W 14 przypadkach nie zastano wnioskodawców w miejscu ich zamieszkania, co skutkowało wydaniem decyzji odmownych ze względu na uniemożliwienie przeprowadzenia wywiadu i nie złożenie oświadczenia o stanie majątkowym, natomiast w 21 przypadkach osoby zainteresowane otrzymaniem dodatku mieszkaniowego zrezygnowały z ubiegania się o dofinansowanie do ponoszonych przez siebie opłat mieszkaniowych w trakcie przeprowadzania wywiadu środowiskowego w miejscu ich zamieszkania.

W roku 2013 wypłacone zostały dodatki mieszkaniowe na kwotę 4 924 295 zł, a liczba wypłaconych dodatków mieszkaniowych wynosiła 24 127.

Od kilku lat daje się zauważyć wzrost wysokości wypłacanych dodatków mieszkaniowych, co spowodowane jest prawdopodobnie wzrostem stawek bazowych czynszu w mieszkaniach komunalnych, ceny 1 kilowatogodziny, ceny za wodę i wywóz nieczystości oraz zwiększeniem kryterium dochodowego, przy jednoczesnym zmniejszeniu się liczby osób korzystających z tej formy pomocy oraz liczby wypłaconych dodatków mieszkaniowych. Jednakże w roku 2013 wystąpił spadek wysokości wypłacanych dodatków mieszkaniowych, co spowodowane jest głównie mniejszą liczbą gospodarstw domowych korzystających z tej formy pomocy oraz zmniejszeniem ponoszonych wydatków na mieszkanie u osób, które wykupiły lokale mieszkalne na własność z zasobów mieszkaniowych gminy.

Dodatki mieszkaniowe w latach 2009 - 2013

Rok	Liczba wypłaconych dodatków mieszkaniowych	Liczba osób/rodzin	Kwota wypłaconych dodatków mieszkaniowych (w pln)
2009	26.928	2244	4.532.689
2010	26.350	2196	4.790.480
2011	25.622	2135	4.936.814
2012	25.149	2096	5.037.432
2013	24.127	2011	4.924.295

ŚWIADCZENIA RODZINNE

Świadczenia rodzinne kierowane są do rodzin najuboższych oraz rodzin średnio zamożnych mających na utrzymaniu dzieci. Ich celem jest uzupełnianie dochodów rodzin tak, aby pozwalały one częściowo zrekompensować koszty pojawienia się dziecka w rodzinie, jego utrzymania i edukacji.

Świadczeniami rodzinnymi są:

- 1) zasiłek rodzinny oraz dodatki do zasiłku rodzinnego,
- 2) jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka,
- 3) świadczenia opiekuńcze: zasiłek pielęgnacyjny, świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy.

Specjalny zasiłek opiekuńczy wprowadzono do katalogu świadczeń rodzinnych 1 stycznia 2013 r.

Świadczenia rodzinne przysługują obywatelom polskim oraz cudzoziemcom jeżeli zamieszkują na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez okres zasiłkowy, w którym otrzymują świadczenia rodzinne. Przyznawanie świadczeń rodzinnych uzależnione jest od spełnienia kryterium dochodowego.

Obok posiadania dziecka na utrzymaniu, głównym kryterium uprawniającym do świadczeń rodzinnych jest przeciętny miesięczny dochód, w przeliczeniu na osobę w rodzinie. Kryterium dochodowe wynosi 539 zł na osobę lub 623 zł na osobę, jeśli w rodzinie wychowuje się dziecko niepełnosprawne. Kwoty kryteriów dochodowych uprawniających do zasiłku rodzinnego, a także wysokość poszczególnych świadczeń rodzinnych podlegają weryfikacji co 3 lata, z uwzględnieniem wyników badań progu wsparcia dochodowego rodzin. Ostatnia weryfikacja miała miejsce w 2012 r.

Określone w ustawie kryterium dochodowe (539 zł na osobę lub 623 zł na osobę, jeśli w rodzinie wychowuje się dziecko niepełnosprawne) muszą spełnić rodziny ubiegające się o zasiłek rodzinny oraz dodatki do niego. Od 2013 r. obowiązuje również kryterium dochodowe uprawniające do jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka (w tym przypadku dochód uprawniający do świadczenia nie może przekroczyć kwoty 1922 zł na osobę) oraz do specjalnego zasiłku opiekuńczego (dochód na osobę w rodzinie nie może przekroczyć kwoty 623 zł). W 2013 roku niezależnie od wysokości dochodu rodziny przyznawane były: zasiłek pielęgnacyjny oraz świadczenie pielęgnacyjne.

Zasiłek rodzinny przyznawany jest na roczne okresy zasiłkowe od 1 listopada do 31 października następnego roku kalendarzowego. Przy ustalaniu uprawnień do zasiłku rodzinnego brane są pod uwagę dochody osiągnięte w roku poprzedzającym okres zasiłkowy. W przypadkach określonych w ustawie dochód ten odpowiednio pomniejsza się o dochód utracony lub powiększa o dochód uzyskany.

System świadczeń rodzinnych oparty jest o zasadę pomocniczości, uwzględniającą regułę, że w pierwszej kolejności do łżenia na utrzymanie dzieci zobowiązani są ich rodzice.

W przypadku, gdy ich środki i uprawnienia są niewystarczające do wychowania i utrzymania dzieci, przysługuje pomoc państwa w postaci świadczeń rodzinnych. W przypadku prawa do zasiłku rodzinnego dla osób samotnie wychowujących dzieci, oznacza to konieczność zasądzenia alimentów na rzecz dziecka od drugiego z rodziców (chyba, że z przyczyn obiektywnych jest to niemożliwe).

Zasiłek rodzinny przysługuje do ukończenia przez dziecko:

- 18 roku życia,
- nauki w szkole, jednak nie dłużej niż do ukończenia 21 roku życia albo
- 24 roku życia, jeżeli kontynuuje naukę w szkole lub w szkole wyższej i legitymuje się orzeczeniem o umiarkowanym albo o znacznym stopniu niepełnosprawności.

Wysokość zasiłku rodzinnego wynosi miesięcznie:

- 77 zł na dziecko w wieku do ukończenia 5 roku życia,
- 106 zł na dziecko w wieku powyżej 5 roku życia do ukończenia 18 roku życia,
- 115 zł na dziecko w wieku powyżej 18 roku życia do ukończenia 24 roku życia.

Osoba, która ma ustalone prawo do zasiłku rodzinnego może ubiegać się o następujące dodatki:

- dodatek z tytułu urodzenia dziecka (1000 zł – świadczenie jednorazowe),
- dodatek z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego (400 zł miesięcznie)
- dodatek z tytułu samotnego wychowywania dziecka (170 zł miesięcznie na dziecko, nie więcej niż 340 zł na wszystkie dzieci, w przypadku dzieci niepełnosprawnych kwotę dodatku zwiększa się o 80 zł, nie więcej niż o 160 zł na wszystkie dzieci);
- dodatek z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej na trzecie i kolejne dziecko w rodzinie (80 zł miesięcznie),
- dodatek z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego (60 zł na dziecko do 5 roku życia, 80 zł – na dziecko od 5 do 24 roku życia);
- dodatek z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania (90 zł na internat/stancję lub 50 zł na dojazd do szkoły).
- dodatek z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego (100 zł - świadczenie przyznawane jednorazowo w okresie zasiłkowym).

Poszczególne świadczenia rodzinne mają różny charakter: w większości wypłacane są na określony czas (okres zasiłkowy), ale również jednorazowo (dodatek z tytułu urodzenia dziecka, jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka) lub raz w ciągu pewnego okresu (dodatek z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego). Część świadczeń rodzinnych występuje samoistnie (zasiłek rodzinny, jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka, zasiłek pielęgnacyjny, świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy), natomiast otrzymanie dodatków do zasiłku rodzinnego uzależnione jest od posiadania prawa

do zasiłku rodzinnego. Ponadto, do każdego z dodatków wymagane jest spełnienie dodatkowych warunków związanych z tytułem (powodem) przyznania dodatku. Jednocześnie można pobierać kilka rodzajów dodatków.

Poza zasiłkami rodzinnymi i przysługującymi do nich dodatkami, w ramach świadczeń rodzinnych realizowane są trzy rodzaje **świadczeń opiekuńczych**:

- 1) zasiłek pielęgnacyjny (153 zł miesięcznie) – świadczenie przysługuje niezależnie od dochodu rodziny i osoby, dlatego przyznawane jest nie na okres zasiłkowy, lecz na okres ważności orzeczenia o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności.

Przeznaczone jest dla niepełnosprawnych dzieci i osób dorosłych niepełnosprawnych w stopniu znacznym (w niektórych przypadkach również w stopniu umiarkowanym) oraz dla osób, które ukończyły 75 lat. Do zasiłku pielęgnacyjnego nie mają prawa osoby, pobierające dodatek pielęgnacyjny wypłacany przy emeryturze lub rencie z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych;

- 2) świadczenie pielęgnacyjne – przysługuje:
 - matce albo ojcu,
 - opiekunowi faktycznemu dziecka,
 - osobie będącej rodziną zastępczą spokrewnioną,
 - innym osobom, na których ciąży obowiązek alimentacyjny –
 - jeżeli nie podejmują lub rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w celu sprawowania opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji, albo osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności.

Od 1 stycznia 2013 r. świadczenie pielęgnacyjne przysługuje, jeżeli niepełnosprawność osoby wymagającej opieki powstała:

- nie później niż do ukończenia 18 roku życia lub
- w trakcie nauki w szkole lub w szkole wyższej, jednak nie później niż do ukończenia 25. roku życia.

Do 30 czerwca 2013 r. wysokość świadczenia pielęgnacyjnego wynosiła 520 zł miesięcznie. Od 1 lipca 2013 r. wynosi 620 zł miesięcznie.

Osoby otrzymujące świadczenie pielęgnacyjne spełniające nowe, obowiązujące od 1 stycznia 2013 r. warunki ustawowe otrzymywały również w okresie od stycznia do czerwca 2013 r. dodatek do świadczenia pielęgnacyjnego w wysokości 100 zł miesięcznie oraz w okresie od kwietnia do grudnia 2013 r. miały prawo do dodatkowej - przyznawanej z urzędu - pomocy finansowej w wysokości 200 zł miesięcznie na podstawie rządowego programu wspierania osób otrzymujących świadczenie pielęgnacyjne.

- 3) specjalny zasiłek opiekuńczy funkcjonuje od 1 stycznia 2013 r., a warunkiem otrzymania tego świadczenia jest faktyczna rezygnacja z zatrudnienia i innej pracy zarobkowej w związku z koniecznością sprawowania stałej opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji. O specjalny zasiłek opiekuńczy ubiegać się mogą osoby, na których ciąży obowiązek alimentacyjny w stosunku do osoby wymagającej opieki. Wysokość specjalnego zasiłku opiekuńczego to kwota 520 zł miesięcznie.

Za osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne oraz specjalny zasiłek opiekuńczy opłacane są **składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe**. Organ realizujący świadczenia rodzinne opłaca składkę na ubezpieczenia emerytalne i rentowe od podstawy odpowiadającej wysokości świadczenia pielęgnacyjnego oraz odpowiednio specjalnego zasiłku opiekuńczego przez okres niezbędny do uzyskania okresu ubezpieczenia (25-letni okres składkowy i nieskładkowy, z zastrzeżeniem art. 87 ust. 1b ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227 z późn. zm.). Składek nie opłaca się za osoby podlegające obowiązkowi ubezpieczenia społecznego z innego tytułu.

Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane są za osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne oraz specjalny zasiłek opiekuńczy niepodlegające obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu.

Liczba rodzin korzystających ze świadczeń rodzinnych w latach 2010 – 2013

Rodzaj świadczeń	2010 rok	2011 rok	2012 rok	2013 rok
Świadczenia rodzinne	4 956	4 765	4 695	4 542

Od maja 2004 r. tj. od początku obowiązywania ustawy o świadczeniach rodzinnych do października 2012 r. kryterium uprawniające do świadczeń pozostawało na tym samym poziomie. W listopadzie 2012 r. wzrosło kryterium dochodowe z kwoty 504 zł do 539 zł na osobę w rodzinie i z kwoty 583 zł do kwoty 623 zł na osobę w rodzinie wychowującej niepełnosprawne dziecko. Kwota kryterium wzrosła nieznacząco stąd zaobserwować można tendencję spadkową w liczbie rodzin korzystających z pomocy. Na utratę prawa do świadczeń rodzinnych wpływ ma również rosnąca liczba osób korzystających ze świadczeń w krajach UE, malejąca liczba dzieci w wieku uprawniającym do pomocy, czy też możliwość odliczenia

od podatku tzw. ulgi na dzieci, gdyż zmniejszenie wartości należnego podatku powoduje wzrost dochodu, od którego zależy uprawnienie do świadczeń.

ZASIŁKI RODZINNE

I D O D A T K I D O Z A S I Ł K Ó W R O D Z I N N Y C H

Wyszczególnienie	2010		2011		2012		2013	
	Ilość	Kwota w zł	Ilość	Kwota w zł	Ilość	Kwota w zł	Ilość	Kwota w zł
Zasiłki rodzinne	59 982	5 104 962	54 690	4 630 600	49 997	4 329 811	46 582	4 573 003
Dodatki do zasiłków rodzinnych z tytułu :								
1. urodzenia dziecka	428	428 000	310	310 000	258	258 000	252	252 000
2. opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	2 436	949 093	1 980	770 729	1 518	591 205	1 355	529 376
3. samotnego wychowywania dziecka	6 112	1 065 169	5 627	979 500	5 098	889 600	4 697	820 710
4. kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	4 332	335 380	3 915	302 820	3 483	269 900	3 426	263 440
5 .rozpoczęcia roku szk.	3 624	362 400	3 321	332 100	3 007	300 700	2 843	284 300
6. podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	113	8 250	139	10 390	142	10 740	125	9 130
7. wychowywanie dziecka w rodzinie	8 086	646 880	7 663	613 040	7 259	580 720	6 906	552 480
Ogółem (zasiłki rodzinne + dodatki)	X	8 900 134	X	7 949 179	X	7 230 676	X	7 284 439

P O Z O S T A Ł E Ś W I A D C Z E N I A

Wyszczególnienie	2010		2011		2012		2013	
	Ilość	Kwota w zł	Ilość	Kwota w zł	Ilość	Kwota w zł	Ilość	Kwota w zł
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	1 087	1 087 000	956	956 000	849	849 000	666	666 000
Zasiłki pielęgnacyjne	27 840	4 259 520	28 755	4 399 515	30 038	4 595 814	31 955	4 889 115
Świadczenia pielęgnacyjne	2 666	1 379 685	3 513	1 817 671	3 990	2 067 253	3 252	1 810 158
Specjalny zasiłek opiekuńczy (od 1 stycznia 2013 r.)	-	-	-	-	-	-	67	33 991
Dodatek do świadczenia pielęgnacyjnego	-	-	-	-	-	-	1 179	117 900
Składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe (w 2013 r. podniesiono wiek emerytalny w związku z tym konieczne było dopłacenie składek osobom już wyrejestrowanym z ubezpieczenia)	1 963	260 082	2 384	313 843	2 579	365 007	4 368	649 636
Składki na ubezpieczenia zdrowotne	1 626	72 000	1 821	84 300	2 008	93 520	1 678	82 200
Jednorazowa zapomoga wypłacana ze środków gminnych	372	186 000	290	145 000	168	84 000	0	0
Rządowy program wspierania osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne	-	-	540	54 200	1 997	199 700	1 782	356 400

Z analizy danych wynika, że systematycznie zmniejsza się liczba rodzin uprawnionych do świadczeń uzależnionych od kryterium dochodowego tj. do zasiłków rodzinnych z dodatkami, od 2013 r. do jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka

oraz do specjalnego zasiłku opiekuńczego. Natomiast zwiększa się liczba rodzin pobierających świadczenia, które nie są uzależnione od dochodów a związane są z niepełnosprawnością dziecka bądź osoby dorosłej.

ŚWIADCZENIA Z FUNDUSZU ALIMENTACYJNEGO

Osobą uprawnioną do świadczeń z funduszu alimentacyjnego jest dziecko, które ma zasądzone od rodzica alimenty, jeżeli egzekucja alimentów jest bezskuteczna. Świadczenia z FA przysługują na dziecko do ukończenia przez nie 18 lat. Na dziecko starsze świadczenia przysługują do ukończenia 25 lat pod warunkiem, że uczy się w ono szkole lub szkole wyższej. Na dziecko, które ma ustalony znaczny stopień niepełnosprawności – bezterminowo.

Ponadto o świadczenia z funduszu alimentacyjnego mogą ubiegać się nie tylko rodzice samotnie wychowujący dzieci, ale również ci, którzy zawarli związek małżeński lub żyją w konkubinacie. Wnioski o ustalenie prawa do świadczeń z FA wraz z wymaganymi dokumentami składa się bezpośrednio w MOPS.

Prawo do świadczenia z FA przysługuje, jeżeli dochód na osobę w rodzinie nie przekracza 725 zł. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują w wysokości bieżąco zasądzonych alimentów nie więcej jednak niż 500 zł na każde dziecko. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego podlegają zwrotowi. Oznacza to, że dłużnik musi zwrócić wypłacone świadczenia wraz z odsetkami, które naliczane są do dnia spłaty należności.

Ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, która wprowadziła nowe regulacje w zakresie pomocy państwa osobom uprawnionym do alimentów oraz postępowania wobec dłużników alimentacyjnych i tym samym zastąpiła ustawę o postępowaniu wobec dłużników alimentacyjnych oraz zaliczce alimentacyjnej od czasu obowiązywania (tj. od 1 października 2008 r.) była już kilka razy nowelizowana zarówno w części dotyczącej przyznawania świadczeń oraz prowadzonego postępowania wobec dłużników.

Liczba rodzin korzystających ze świadczeń z funduszu alimentacyjnego w latach 2010 – 2013

Rodzaj świadczeń	2010	2011	2012	2013
Fundusz alimentacyjny	1 095	986	997	960

WYPŁATA ŚWIADCZEŃ Z FUNDUSZU ALIMENTACYJNEGO

Wyszczególnienie	2010		2011		2012		2013	
	Ilość	Kwota w zł	Ilość	Kwota w zł	Ilość	Kwota w zł	Ilość	Kwota w zł
Świadczenia z funduszu alimentacyjnego	18 044	5 333 299	18 032	5 669 052	17 997	5 972 290	16 633	6 018 038

Katalog środków służących do dyscyplinowania dłużników alimentacyjnych nie został zmieniony w stosunku do 2011 roku. Nadal istnieje konieczność przeprowadzania wywiadów z dłużnikami, ich aktywizacja zawodowa, a w określonych w ustawie przypadkach składanie wniosku do prokuratury o ściganie dłużnika oraz składanie wniosku do prezydenta o zatrzymanie prawa jazdy. W 2012 r. wprowadzono jedynie zasadę, że skierowanie wniosku do Prokuratury o ściganie za przestępstwo uporczywego uchylania się od obowiązku alimentacyjnego oraz do Prezydenta o zatrzymanie prawa jazdy musi być poprzedzone wydaniem decyzji administracyjnej uznającej dłużnika za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych.

Podobnie jak w latach ubiegłych najwięcej problemów jest z ustalaniem miejsca zamieszkania dłużnika. Z tego względu nie można przeprowadzić z dłużnikiem wywiadu i odebrać oświadczenia majątkowego. Sami dłużnicy nie są natomiast zainteresowani współpracą z MOPS, nie widzą potrzeby przedstawienia swojej sytuacji, skorzystania z pomocy w znalezieniu i podjęciu pracy (poprzez aktywizację zawodową) a tym samym zdobycia pracy i regulowania zobowiązań alimentacyjnych.

Z uwagi na niemożność ustalenia miejsca zamieszkania dłużnika istnieją również problemy z realizacją obowiązku organu właściwego wierzyciela w zakresie prowadzenia postępowania dotyczącego ustalenia wysokości należności dłużnika z tytułu świadczeń wypłaconych z funduszu alimentacyjnego i wydania decyzji w tych sprawach. W takich sytuacjach kierowany jest do sądu wniosek o ustanowienie kuratora dla osoby nieobecnej. Taki wniosek musi zawierać szereg dokumentów w tym korespondencję kierowaną do dłużnika, dokumenty potwierdzające próby dostarczenia korespondencji (zwroty korespondencji z poczty z adnotacją doręczyciela), informacje od komornika, z policji, informacje uzyskane z Centrum Personalizacji Dokumentów MSWiA dotyczące meldunku bądź jego braku, informacje z Krajowego Rejestru Karnego, czy dłużnik figuruje w Kartotece Osób Pozbawionych Wolności i Poszukiwanych Listem Gończym oraz inne dokumenty w sprawie ustalenia miejsca zamieszkania dłużnika. Sąd ustanowił na wniosek MOPS kuratora do spraw doręczeń dla osób nieobecnych w 197 sprawach.

Prowadzone postępowanie wobec dłużników zgodnie z obowiązującymi przepisami ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów jest kosztowne. Znaczna część środków, po zabezpieczeniu kosztów osobowych (wynagrodzenia pracowników

zatrudnionych przy realizacji tego zadania), wydatkowana jest na opłaty związane z dostarczaniem korespondencji dłużnikom oraz innym podmiotom.

Na podstawie decyzji administracyjnych określających wysokość należności dłużników alimentacyjnych z tytułu świadczeń wypłaconych z funduszu alimentacyjnego prowadzone jest postępowanie egzekucyjne. W 2013 roku wysłano do dłużników 992 upomnienia oraz wystawiono 1997 tytułów wykonawczych, które skierowano do Urzędu Miasta w Legnicy oraz 538 tytułów wykonawczych, które skierowano do Urzędów Skarbowych. Mimo prowadzenia postępowań egzekucyjnych oraz podejmowanych działań wobec dłużników alimentacyjnych wynikających z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów ściągalność należności od dłużników nadal kształtuje się na niskim poziomie (2012 r. – 9, 6 %).

Liczba dłużników alimentacyjnych, wyegzekwowane kwoty oraz działania podjęte wobec dłużników alimentacyjnych na podstawie ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów w latach 2010-2013

Wyszczególnienie	2010	2011	2012	2013
Liczba dłużników alimentacyjnych w gminie	1 000	1 031	1 027	1 220
Wyegekwowane kwoty	559 078	620 593	697 409	581 690
Wystąpienie do Urzędu Pracy (aktywizacja zawodowa)	464	470	365	389
Wydanie decyzji o uznaniu dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych	-	-	260	212
Wnioski do Prezydenta (zatrzymanie prawa jazdy)	55	118	23	59
Wnioski do Prokuratury	80	388	111	202

Zgodnie z cyt. wyżej ustawą na organie właściwym wierzyciela ciąży obowiązek zgłaszania do biura informacji gospodarczej należności dłużników z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz z tytułu wypłaconych zaliczek alimentacyjnych. Na dzień 31 grudnia 2013 r. figuruje w rejestrze 1 622 dłużników zgłoszonych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Legnicy.

ZAKOŃCZENIE

Rok 2013, podobnie jak lata poprzednie, to czas wyężonej pracy wszystkich zatrudnionych w legnickim MOPS.

Nowe zadania przekazywane do realizacji, większa liczba klientów, ich roszczeniowość wpływają na coraz trudniejsze warunki pracy w Ośrodku.

Częste zmiany przepisów (ustawa o świadczeniach rodzinnych, ustawa o pomocy społecznej, ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej) powodują wiele problemów, niezadowolenie klientów oraz zwiększenie kosztów funkcjonowania Ośrodka – bez zabezpieczenia środków z budżetu państwa.

Realizacja zadań przez Interdyscyplinarny Zespół do spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, to między innymi kilka – kilkanaście tygodniowo posiedzeń grup roboczych z aktywnym udziałem pracowników MOPS oraz Policji. Wszystko to dodatkowo, oprócz i często kosztem codziennych obowiązków.

Kolejnym problemem jest z jednej strony brak chętnych do sprawowania rodzinnej pieczy zastępczej, a z drugiej rygory ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w zakresie umieszczania dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Rozwój bazy pieczy zastępczej oraz mieszkań chronionych, to prawdopodobnie konieczność dla wielu samorządów w perspektywie najbliższych lat.

Rozwiązaniem bardzo korzystnym pod względem zarówno organizacyjnym, jak i kosztów funkcjonowania byłoby zlokalizowanie Ośrodka, a szczególnie administracji w jednym miejscu, obecnie – przypomnę – jest to 13 obiektów.

W świetle powyższego, tym bardziej należy podkreślić, że zadania postawione do wykonania Miejskiemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Legnicy zostały w pełni zrealizowane.